

OKLEVELES TECHNIKUSI KÉPZÉSI PROGRAM

az

Oktatás ágazathoz tartozó

ÓVODAI NEVELŐ

SZAKMÁHOZ

**BARANYA VÁRMEGYEI SZC
MOHÁCSI RADNÓTI MIKLÓS
TECHNIKUM ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA**

2025.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	4
A szakma alapadatai	4
A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám	5
A szakmai oktatásba (okleveles technikusképzésbe) történő belépés felvétel/belépés feltételei	5
Alkalmassági követelmények.....	6
Szakmai oktatás helyszíne, tárgyi feltételek.....	6
Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra.....	6
Eszközjegyzék szakirányú oktatásra	7
Kimeneti követelmények.....	9
Ágazati alapoktatás szakmai követelményei	9
Szakirányú oktatás szakmai követelményei	12
Tudásbeszámítás az egyetemi tanulmányok alatt	19
Az okleveles technikusképzés szerkezete és tartalma	19
Tanulási területek, tantárgyak, foglalkozásszámok	20
Megfeleltethető tantárgyak (kreditbeszámítás).....	21
A tantárgyak részletes szakmai tartalma	22
Munkavállalói ismeretek tantárgy	22
Munkavállalói idegen nyelv tantárgy	23
Élménypedagógia tantárgy	26
Játékos személyiségfejlesztés tantárgy.....	30
A tanulás tanulása tantárgy.....	33
Értéktanteremtő gyermeknevelés tantárgy	35
A gyógypedagógia alapjai tantárgy	41
Pszichológia tantárgy	43
Pedagógiai gyakorlat tantárgy	49
Óvodai nevelés tantárgy	54
Óvodai gyakorlat tantárgy	57
Gondozás és egészségnevelés tantárgy	64
Gyermek, család, társadalom tantárgy.....	68
Mentálhigiéné tantárgy	71
Játékpédagógia tantárgy	74
Hatékony pedagógiai kommunikáció tantárgy.....	77
Gyermekirodalom tantárgy.....	79
IKT a pedagógiában tantárgy	82
Zenei nevelés tantárgy.....	86
Mozgáskultúra tantárgy	91

A szakirányú oktatás során beépülő többlettartalmak.....	94
Bábkészítés (Játékpedagógia).....	94
Informatika a köznevelésben (IKT a pedagógiában).....	95
Irodalmi kultúra kisgyermekkorban (Gyermekirodalom)	97
Énekes népi játékok (Zenei nevelés)	99
Játék az óvodában (Játékpedagógia)	100
Komplex alkotói tevékenység fejlesztése (Óvodai nevelés)	102
Zenei készségfejlesztés (Zenei nevelés).....	103
Beszédkultúra és kommunikációs készségfejlesztés (Hatékony pedagógiai kommunikáció).....	104
Egészséges életvitel és életvezetés – Gondozás és egészségnevelés.....	106
Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás (Gondozás és egészségnevelés).....	108

Bevezetés

Jelen Képzési program az óvodai nevelő szakmára 2023. december 13-tól hatályos Képzési és kimeneti követelmények (KKK), továbbá a 2024. december 9. napján a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar, a Baranya Vármegyei Szakképzési Centrum és a Baranya Vármegyei SZC Mohácsi Radnóti Miklós Technikum és Szakképző Iskola által aláírt együttműködési megállapodás alapján készült, amelyben a felek megállapodtak, hogy a 2025/2026-os tanévtől kezdődően a szakképző intézményben az Szkr. 33. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint közösen kidolgozott program alapján zajló szakmai oktatást (okleveles technikusképzés) valósítanak meg.

A jóváhagyott Képzési program a felek által aláírt együttműködési megállapodás elválaszthatatlan mellékletét, illetve a szakképző intézmény szakmai programjának részét képezi.

A Képzési program nyilvános, elérhető az együttműködő felek honlapján.

A szakma alapadatai

1.1 Az ágazat megnevezése: Oktatás

1.2 A szakma megnevezése: Óvodai nevelő

1.3 A szakma azonosító száma: 5 0188 25 02

1.4 A szakma szakmairányai: -

1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Oktatás

1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: -

1.9 Szakmai oktatás (ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás együttes) foglalkozásainak száma (egybefüggő szakmai gyakorlat nélkül)

Tanulói jogviszonyban: 5 éves technikumi oktatásban legalább 2100 óra (jelen képzési programban előirányozottan: **2442** óra) megtartott foglalkozás (közismereti tartalom nélkül), 2 éves kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben legalább 2100 óra (jelen képzési programban előirányozottan: **2309** óra) megtartott foglalkozás.

Felnőttképzési jogviszonyban: legalább 840 óra (jelen képzési programban előirányozottan: **938** óra) megtartott foglalkozás, amelynek 1/4-e kötelezően ágazati alapoktatásra fordítandó.

1.10 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Technikumi oktatásban: 140 óra;
Érettségire épülő oktatásban: 160 óra

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

Az óvodai nevelő óvodában, gyermekotthonban, lakásotthonban foglalkoztatott személy, aki felsőfokú végzettségű szakember irányítására támaszkodva végzi szakirányú munkáját. Közreműködik a gyermek tevékenységeinek, a csoportfoglalkozásoknak, továbbá intézményen kívüli programoknak, foglalkozásoknak az előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában. Az életkori és egyéni sajátosságokhoz igazodó közös tevékenység során élményeket, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújt. Támogatja az önálló próbálkozást és a kreativitást. A pedagógus, illetve egyéb szakember útmutatásai alapján ellátja az egyes nevelési, a gyermek fejlődését segítő feladatokat. Felügyeli, kíséri a gyermekeket, csoportokat, gondozási feladatokat végez, tevékenyen részt vesz a higiénés szokásrendszer kialakításában, közösen végezhető munkatevékenységekben. Közreműködik az intézményi rendezvények előkészítésében, szervezésében, megvalósításában. Segíti a társas kompetenciák, csoportnormák fejlesztését. Fejlődési és magatartászavarok észlelése esetén jelzéssel él a munkáját irányító intézményvezető felé. A kapcsolattartásban infokommunikációs, digitális eszközöket is alkalmaz. Segédkezik a fejlesztési anyagok elkészítésében, írásos és nyomtatott anyagok másolásában és összeállításában, informatikai berendezések és egyéb segédeszközök kezelésében. Segíti a család és az intézmény kapcsolattartását. Munkája során differenciált bánásmódot alkalmaz. Különös figyelmet fordít a hátrányos szociokulturális környezetből érkező gyermekekre és családjára, valamint figyel a különleges gondozáshoz való jog érvényesülésére. Ismeri a gyermek személyiségfejlődésének szakaszait, legfontosabb sajátosságait. Gyermekszeretet, jó együttműködési és kommunikációs készség, empátia és tolerancia jellemzi.

A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám

Szakma megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Óvodai nevelő	3410	Oktatási asszisztens
Óvodai nevelő	2432	Csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvodapedagógus

A szakmai oktatásba (okleveles technikusképzésbe) történő belépés felvétel/belépés feltételei

Alapfokú iskolai végzettséggel (5 képzési évfolyam)

Középiskolai felvételi eljárás keretében. Ebben az esetben a tanulók már 9. évfolyamtól részt vesznek az okleveles technikusképzésben (azzal, hogy az első két évben ugyanazokat az ágazati alapismereteket tanulják, mint a nem okleveles technikus osztályokban

Oktatás ágazati alapoktatást követően (3 képzési évfolyam)

A szabad férőhelyek függvényében és tanuló tanulmányi eredménye, előmenetele alapján az átvételről az iskola igazgatója dönt.

Érettségi végzettséggel (2 képzési évfolyam)

Felvétel a tanulmányi eredmények alapján.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy korábbi tanulmányait, megszerzett ismereteit és gyakorlatát az adott szakmai oktatásra előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe be kell számítani. A beszámítás alapján a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítheti.

Alkalmassági követelmények

- Foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat szükséges.
- A szakirányú oktatás megkezdése előtt pályaalkalmassági vizsgán szükséges részt venni. A pályaalkalmassági vizsgálat (ének-zenei, beszéd, testi alkalmassági vizsgálat) a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Karával közösen kialakított követelményrendszer alapján történik.

Szakmai oktatás helyszíne, tárgyi feltételek

Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

Oktatótermi /csoportfoglalkozáshoz alkalmas eszközök, szolgáltatások

- IKT, digitális eszközök, okos-, interaktív (smart), flipchart tábla
- Asztali számítógép, laptop (web 1.0, 2.0), tablet, projektor
- Internetszolgáltatás, tv (központi, zártláncú)

A foglalkoztatás és az aktivitás eszközei (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))

- audiovizuális eszközök
- gyermek tablet, gyermek laptop
- író, rajz filctollak, flipchart tábla, papír
- kül- és beltéri társasjátékok
- textil kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonal stb.) egyéb anyagfélésekkel végzett kézműves foglalkozások eszközei (pl.: papír, karton, festék, ecset, színes ceruza, olló, ragasztó, újrahasznosítható és természetes anyagok stb.)
- különböző hangszerek
- kül- és beltéri sporteszközök

Játékeszközök

- a különböző életkoroknak pedagógiai és higiéniai szempontból megfelelő játékok

- játékok finommozgások fejlesztéséhez
- játékok nagymozgások fejlesztéséhez
- utánzó, szerepjáték játékeszközei
- a különböző életkoroknak megfelelő gyermekkönyvek
- ütős, húros és fúvós gyermekhangszerek
- bábok, paraván, diavetítő
- alkotó tevékenység eszközei (gyöngy, gyurma, karton, festék, színes ceruza, olló, ragasztó, újrahasznosítható és természetes anyagok stb.)
- különböző asztali, társasjátékok
- fejlesztő játékok

Egyéb eszközök

- elsősegélynyújtáshoz, betegség tüneteit mutató gyermek gondozásához szükséges eszközök
- 2 db tűzoltó készülék
- tanterem elmozdítható asztalokkal
- tankönyvlista szerinti tankönyvek
- felszerelt informatika terem
- Internet hozzáférés
- projektor
- laptop
- TV

Eszközjegyzék szakirányú oktatásra

A külső gyakorlati képzőhely eszközei

Oktatótermi/csoportfoglalkozáshoz alkalmas eszközök, szolgáltatások

- IKT, digitális eszközök, okos-, interaktív (smart), flipchart tábla
- asztali számítógép, laptop (web 1.0, 2.0), tablet, projektor
- internet szolgáltatás, tv (központi, zártláncú)

A foglalkoztatás és az aktivitás eszközei (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))

- audiovizuális eszközök
- író, rajz filctollak, flipchart tábla, papír
- kül- és beltéri társasjátékok
- diavetítő, vetítővászon
- textil kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonal stb.) egyéb anyagfélésekkel végzett kézműves foglalkozások eszközei (pl.: papír, karton, origami lap, festék, ecset, színes ceruza, olló, ragasztó, újrahasznosítható és természetes anyagok, (gyapjúfonal, csuhé, gyékény, fűzfavessző stb.)
- dallam- és ritmushangszerek, hangvilla, furulya, metalofon
- kül- és beltéri sporteszközök, mozgáskotta, kooperációs ejtőernyő, labda, babzsák, tekebábu, tornakarika, Wesko mozgásfejlesztő készlet
- papírszínház fakeret
- szőnyeg, mesepárna

Játékeszközök

- különféle játékformák eszközei (mozgásos játékok, gyakorló, szimbolikus,

szerepjátékok, építőkonstruáló játékok, készségfejlesztő játékok, logikai játékok, ügyességi játékok, memóriajáték)

- szabályjátékok, dramatizálás, bábozás, barkácsolás eszközei
- a különböző életkoroknak pedagógiai és higiéniai szempontból megfelelő játékok
- játékok finommozgások fejlesztéséhez
- játékok nagymozgások fejlesztéséhez
- utánzó, szerepjáték játékeszközei
- a különböző életkoroknak megfelelő gyermekkönyvek
- ütős, húros és fúvós gyermekhangszerek
- alkotó tevékenység eszközei (gyöngy, gyurma, karton, festék, színes ceruza, olló, ragasztó, újrahasznosítható és természetes anyagok, szövőeszköz stb.)
- különböző asztali, társasjátékok
- építő játékok
- szerepjáték kellékei
- puzzle
- népi játékok, pörgettyű, jojó, kereplő

Egyéb eszközök

- elsősegélynyújtáshoz, betegség tüneteit mutató gyermek gondozásához szükséges eszközök
- tanterem elmozdítható asztalokkal
- tárolódoboz, szekrények, könyvespolc,
- felszerelt informatika terem
- internet hozzáférés
- projektor
- laptop

Kimeneti követelmények

Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Azonosítja az egészséges fejlődés jellemzőit és felismeri az egyéni különbségeket.	Ismeri a gyermekkor serdülőkor és ifjúkor testi-lelki és szociális fejlődésének alapvető jellemzőit.	Munkája során szem előtt tartja a gyermek érdekeit, szükségleteit.	Támogatja a gyermek és fiatal fejlődését, pozitív meg erősítést alkalmaz.
2.	Pedagógiai helyzetekben egészséges önér vényesítéssel és ennek megfelelő kommunikációval vesz részt. Viselkedéskultúrája a helyzetnek megfelelő.	Ismeri az énkép és az önismeret fogalmát és befolyásoló tényezőit; a kulturált viselkedés fogalmait, szabályrendszerét, illetve ezek alkalmazásának lehetőségeit.	Törekszik önismeretének fejlesztésére. Választékosan és jól érthetően fejezi ki magát. Hitelesen és erőszakmentesen kommunikál.	Kulturált és toleráns viselkedés jellemzi, betartja kompetenciáinak határait.
3.	Meséléssel, játékkal és a kreatív alkotás módszereivel vesz részt a gyermekek képességfejlesztésében.	Ismeri a mesepedagógia, a meseterápia és a kreatív alkotás különböző módszereit és a hozzájuk kapcsolódó fejlesztés lehetőségeit.	Kreativitásra törekszik, az alkotás örömeinek érzését közvetíti a gyermekek felé. Tudatosítja az újrahasznosíthatóság elvét, lehetőségeit.	Támogatja a gyermekek/tanulók képességeinek kibontakoztatását az egyéni különbségek figyelembevételével.
4.	Támogatja a gyermekek, serdülők és fiatalok személyiségfejlődését. Játékos személyiségfejlesztő módszereket alkalmaz.	Ismeri az adottság, képesség, készség, jártasság, kompetencia, kreativitás, intelligencia és tehetség fogalmát és felismerésének lehetőségeit.	Segíti a kreativitás és a tehetség kibontakoztatását az egyéni különbségek figyelembevételével. Törekszik saját képességeinek fejlesztésére.	Kompetenciahatárainak megfelelően részt vesz a gyermekek személyiségének és tehetségének kibontakoztatásában.
5.	A gondozási, nevelési folyamatban azonosítja az ember alapvető és magasabb rendű szükségleteit.	Ismeri az emberi szükségletek rendszerét és a szükségletek egymásra gyakorolt hatását.	Szem előtt tartja a gyermek/tanuló érdekeit, autonómiáját, identitását, a környezeti nevelés értékeit.	Kompetenciáinak megfelelően részt vesz a gyermek/tanuló szükségleteinek felmérésében és kielégítésében.

6.	Kiválasztja a pedagógiai helyzetnek megfelelő tevékenységeket. Megérti és alkalmazza a szakmai feladatok elvégzéséhez kapcsolódó utasításokat és iránymutatásokat	Ismeri a nevelési folyamat jellemzőit a gyermek fő tevékenységformáit.	Folyamatosan kapcsolatot tart, egyeztet a munkáját irányító pedagógussal, az oktatóval, a szakemberrel. Szakmailag elhivatott, magatartása szabálykövető	Az intézményi iránymutatásoknak megfelelően, kompetenciahatárait betartva támogatja a nevelő munkáját.
7.	A pedagógiai gyakorlat során szerzett tapasztalatait, megfigyeléseit a követelményeknek megfelelően jegyzeteli, rögzíti.	Rendelkezik a pedagógiai folyamatok rögzítéséhez szükséges ismeretekkel.	Hospitálási naplója elkészítése során munkája igényes.	A pedagógiai folyamatok rögzítését önállóan végzi.
8.	A munkáját irányító szakemberrel egyeztet a napi nevelési-gondozási feladatok menetét.	Ismeri az intézmény napirendjét, követi a programok tervét.	Kezdeményező a programok bővítésében.	Bekapcsolódik a tevékenységek lebonyolításába, segíti a megvalósítást.
9.	Alapvető digitális kompetenciái és információkezelési képessége alapján táblázatokat használ, szövegeket szerkeszt, levelez. Power Point bemutatókat készít. Konstruktívan és tudatosan használja az online kommunikációs eszközöket, csatornákat.	Ismeri az online kommunikációs eszközöket, formákat és módszereket; az etikus médiahasználat szabályait.	Az informatikai eszközöket felelősen használja, a jelentkező problémákat közvetlen felettesének jelzi. Törekszik digitális kompetenciáinak fejlesztésére az ökológiai lábnyom csökkentése érdekében.	Munkája során betartja az etikus médiahasználat szabályait, eszerint jár el. Betartja az adatkezelési szabályokat.
10.	Tevékenyen részt vesz a gyermek higiénés szokásrendszerének kialakításában.	Rendelkezik az egészségvédelemmel és gondozással kapcsolatos alapvető ismeretekkel.	Elősegíti az egészségtudatos és környezettudatos életmód kialakítását.	Felelős a saját és a rábízott gyermekek, serdülők, fiatalok egészségének védelméért. Személyes példát mutat a gyermekek egészségnevelésében.

11.	Szemléltető eszközöket készít, kézműves foglalkozásokat tervez és előkészít.	Ismeri azokat a vizuális kommunikációs eszközöket, amelyek a szabadidős tevékenységben és a szemléltetésben használhatóak.	Törekszik kreatív, változatos, igényes, precíz kivitelezésre, takarékos felhasználásra.	Az alapanyagokat a környezettudatosság szempontja szerint válogatja, használja.
12.	Felismeri a veszélyforrásokat és az elsősegélynyújtás szükségét.	Ismeri a veszélyforrások elhárításának módjait.	Ügyel a biztonságra saját munkája és a gyermekek, serdülők, fiatalok tevékenységei során is.	Kompetenciahatárainak megfelelően biztosítja a gyermekek, serdülők, fiatalok környezetének biztonságát.
13.	Értelmezi a nevelés alapfogalmait és a nevelési folyamat jellemzőit.	Ismeri a nevelés fogalmát, célját, folyamatát, feladat- és eszközrendszerét.	Elkötelezett a gyermekek nevelésében, személyiségük fejlesztésében.	Pedagógiai ismeretek birtokában felelősen, a személyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.
14.	Szakszerűen megfogalmazza a nevelhetőség és nehezen nevelhetőség kérdéskörét.	Megérti a személyiség fejlődését meghatározó tényezők kölcsönhatását.	Fontosnak tartja a gyermekek, serdülők, fiatalok egyéni képességeinek a kibontakoztatását.	Munkája során segíti a pedagógust a gyermekek/tanulók nevelésében.
15.	Értelmezi az érték és norma szerepét a nevelési folyamatban, illetve annak viszonyát a nevelési céllal.	Ismeri az érték és norma szerepét a nevelési folyamatában	Fontosak számára az emberi, természeti értékek és a közösségi normák.	Segíti a pedagógust az értékközvetítésben, a nevelési célok megvalósításában.
16.	Segíti a gyerekek, serdülők, fiatalok társas kapcsolatainak kialakulását, figyelembe véve a társas kapcsolatok jellemzőit.	Ismeri a gyerekek, serdülők és fiatalok közötti társas kapcsolatok jellemzőit és a legfontosabb csoportjelenségeket.	Törekszik a gyermekek, serdülők, fiatalok társas kapcsolatainak segítésére.	Támogatja az intézményi szocializáció értékteremtő, személyiségformáló hatásait.
17.	A munkavégzés során betartja a munkavédelmi, tűzvédelmi, balesetvédelmi és környezetvédelmi szabályokat.	Ismeri a munkavégzéssel kapcsolatos munkavédelmi, tűzvédelmi, balesetvédelmi és környezetvédelmi szabályokat.	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. Előnyben részesíti a környezettudatos tevékenységeket.	Felelősséget vállal önmaga és munkatársai biztonságáért.

Szakirányú oktatás szakmai követelményei

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Személyiségalapú megközelítést alkalmaz a pedagógiai folyamatokban.	Ismeri a személyiségfejlődést befolyásoló tényezőket és értelmezi a kapcsolatrendszerüket.	A gyakorlat során felismeri a személyiség fejlődését meghatározó és veszélyeztető tényezőket.	Munkája során figyelembe veszi a gyermekek személyiségfejlődésének jellemzőit.
2.	Komplex módon, sokféle szempont figyelembevételével valósítja meg a gyermekek megismerését.	Ismeri a gyermekek megismerésének módszereit.	A gyermekek megismerése során törekszik minél több ismeretet szerezni róluk és társas kapcsolataikról.	Munkája során a tudomására jutott információkat a szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli, különös tekintettel az érzékeny adatokra.
3.	Felismeri a különböző életkorok, különösen az óvodáskor élettani, fejlődéslélektani sajátosságait és a fejlődésben jelentkező elmaradásokat, akadályozottságokat.	Ismeri a különböző életkori szakaszok, különösen az óvodáskor élettani, fejlődéslélektani jellemzőit, egészségügyi rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Kész a közös munkára, másokkal megosztja szakmai elméleti és gyakorlati tudását, tapasztalatait.	Az óvodapedagógussal együttműködve felelős a gyermekek tipikus fejlődéstől eltérő sajátosságainak felismeréséért.
4.	Értelmezi és átlátja a nevelés és a szocializáció különböző színtereit, komplexitásukat, összefüggéseiket.	A szocializáció fogalmát ismeri.	Közvetíti a szocializáció különböző színterei között.	Kompetenciahatárait betartva segíti az óvodai és családi szocializáció folyamatának összhangját.
5.	A gyakorlatban felismeri a csoportműködést befolyásoló segítő és veszélyeztető tényezőket.	Személyiséglélektani és szociálpszichológiai ismeretekkel rendelkezik a csoporttal kapcsolatosan. Megérti az egyén és a közösség egymásra gyakorolt hatásait.	Szem előtt tartja az egyéni igényeket, és megfelelő empátiával dolgozik. Törekszik a személyiségfejlődést befolyásoló és veszélyeztető tényezők felismerésére a gyakorlatban.	Váratlan pedagógiai helyzetekben adekvátan reagál, de betartja kompetenciahatárait. Munkájában elfogadó az egyéni sajátosságokkal, tulajdonságokkal szemben.
6.	Adekvát információkat szerez a gyermekek családjáról, és azokat etikusan kezeli.	Részletes szakmai ismeretekkel rendelkezik a családról, mint az elsődleges a	Munkája során a tudomására jutott információkat a szakmai titoktartás sza-	A gyermekek családjával önállóan tart kapcsolatot, de az óvodapedagógus

		szocializációs színterről.	bályai szerint kezeli, különös tekintettel az érzékeny adatokra	iránymutatása alapján.
7.	A családtagokkal adekvát módon kommunikál.	Ismeri a családközpontú nevelés gyakorlatát, a mentálhigiéné, a családi mentálhigiénés gondozás és a segítő beszélgetés szerepét a pedagógiai munkában.	Munkája során betartja a szakmai, etikai szabályokat. Tájékoztatási kötelezettségére a hitelesség és tapintat jellemző.	Tudatában van az objektív megfigyelésekkel alátámasztott tájékoztatásnak.
8.	Felkelti a gyerekek tevékenységek iránti érdeklődését.	Ismeri az óvodai nevelés területeit, a tevékenységi formákat, a tevékenységirányítás módszereit, az ezekhez kapcsolódó szervezési feladatokat.	Közreműködik óvodai tevékenységek előkészítésében, aktívan részt vesz a lebonyolításban.	Az óvodapedagógussal együttműködve megvalósítja, felügyeli és segíti a tevékenységeket.
9.	Segíti a játékfeltételek megteremtését. Részt vesz a játékeszközök beszerzésében, előkészítésében, elkészítésében.	Rendelkezik játépedagógiai és játépszichológiai ismeretekkel.	Segíti a kötetlen játék megteremtését, és szükség szerint irányítja a játéktevékenységet. Felismeri és kezeli a játékhelyzetekben előforduló konfliktusokat.	Felelősségteljesen összekapcsolja a játékot a ráépülő tevékenységi formákkal. Önálló ötletei vannak, részt vesz az előkészítésben, szervezésben és megvalósításban.
10.	A csoport játéktevékenységeinek megszervezésében együttműködik az óvodapedagógussal.	Ismeri a játéktevékenység személyiségformáló hatását, és ezt a gyermek életkori sajátosságaihoz igazodva használja fel.	Nyitott új játéktevékenységek megismerésére. Aktívan közreműködik az óvodán belüli és kívüli tevékenységek tervezésében, szervezésében és a megvalósításban. Környezettudatos viselkedésre ösztönöz.	Felelősségteljesen, a baleset- és munkavédelmi szabályokat betartva végzi munkáját.
11.	Segíti az anyanyelvi nevelés megerősítését a verselésben. A verseket, meséket az élhangsúlyos magyar beszéd alkalmazásával adja elő. Közreműködik a	A verseléshez, meséléshez aktív ismerettel rendelkezik, kiválasztásuk során alkalmazza a gyermekpszichológia útmutatásait.	Segíti a szabad játék keretében a gyermekek vers, mese kezdeményezését, a tevékenységükbe aktívan bekapcsolódik.	Felelősségteljesen vesz részt a tevékenységek előkészítésében, szervezésében és megvalósításában.

	vers- és mesehallgatás feltételeinek megteremtésében. Részt vesz szemléltető eszközök elkészítésében.			
12.	Segíti az ének, zene, énekes játék, gyermektánc feltételeinek megteremtését. Részt vesz a zenei nevelésben, a motivációs eszközök beszerzésében, előkészítésében, elkészítésében. Erősíti a zenei anyanyelv elsajátítását, Kodály zenei örökségének továbbélését.	Rendelkezik a zenei neveléshez alapvető ismeretekkel, monodókák, dalos játékok játéklehetőségével. A ritmus- és dallamhangszereket meg tudja szólaltatni.	Fontosnak tartja a szervezett és szabad játékidőben a zenei nevelés feltételeinek megteremtését.	Felelősségteljesen összekapcsolja a zenei nevelést más módszertani tevékenységi formákkal. Önálló ötletei vannak a monodókák, dalos játékok motivációként, köztes motivációként történő alkalmazására más tevékenységek során.
13.	Segíti az ünnepekkel, jeles napokkal, hagyományokkal, népszokásokkal kapcsolatos programok szervezését és lebonyolítását.	Ismeri az óvodai programokat, jeles napokat, a hozzájuk kapcsolódó népszokásokat, hagyományokat.	Erősíti a magyar és európai keresztény kultúra értékeit. Tiszteletben tartja a kulturális különbségeket.	Jelentőségüknek megfelelően tisztelettel használja az ünnepi szimbólumokat, jelképeket.
14.	Segíti a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenység feltételeinek megteremtését. Részt vesz az eszközök beszerzésében, előkészítésében, elrendezésében.	Ismeri a gyermekek vizuális kreatív tevékenységéhez kapcsolódó módszereket (rajzolás, festés, mintázás, kézimunka). Rendelkezik a szín- és formaismeret alapvető elemeivel.	Támogatja a képzőművészeti, népművészeti alkotásokra való rácsodálkozás képességének a fejlesztését. A hagyományos értékeket tartja elsődlegesen követendőnek.	Felelősségteljesen végzi a gyermekek forma, szín és képi látásmódja fejlődésének segítését. A tehetség-ígéretes gyermek fejlesztése érdekében közreműködik a tárgyi feltételek megteremtésében.
15.	Segíti a mozgás feltételeinek megteremtését szervezett keretben és a szabad játék idején. Segíti a szervezett és szabad játék keretében a mozgásfejlesztés megszervezését, lebonyolítását. Részt vesz a	Rendelkezik az óvodás gyermekek mozgásfejlesztéséhez szükséges ismeretekkel.	Felismeri és kezeli a mozgás közben előforduló konfliktusokat.	Felelősségteljesen, a baleset-, gyermekbaleset, munkavédelmi szabályok betartásával végzi munkáját.

	sporteszközök beszerzésében, előkészítésében, tisztántartásában.			
16.	Segíti az óvodásokat a külső világ tevékeny megismerése keretében a természeti és társadalmi ismeretek, fenntartható fejlődés megismerésében. Részt vesz a tevékenységekhez szükséges eszközök beszerzésében, előkészítésében, megóvásában.	Rendelkezik az óvodás gyermekek életkori sajátosságát figyelembe vevő, az épített és természeti környezet megismertetéséhez szükséges ismeretekkel.	Segíti a természeti és társadalmi környezet értékeinek megismerését. Tudatosan megjeleníti munkája során a fenntartható fejlődés iránti elkötelezettségét. Környezettudatos viselkedésre ösztönöz.	Felelősségteljesen cselekszik, nyilatkozik, a gyermekek tevékenységét segíti a környezettudatos nevelés érdekében. Önálló ötleteivel gazdagítja az óvoda/Zöldóvoda törekvéseit.
17.	A külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalommal tevékenység keretében vagy a szabad játék során elősegíti a játékos cselekvéses tanulást, a gyakorlati problémamegoldást. A matematikai tevékenységek megszervezésében együttműködik az óvodapedagógussal.	Ismeri az elemi matematikai kifejezéseket és játékos formában a gyermek életkori sajátossága-ihoz igazodva alkalmazza, a szabad játék keretében (helyhatározók, halmozók, 10-es számkörben több, kevesebb, ugyanannyi, ellenpárok: magasabb, alacsonyabb, hosszabb rövidebb stb.)	Támogatja a spontán játékos matematikai tapasztalatszerzést.	A szabad játék során a matematikai tapasztalatokat megerősíti, önálló ötleteivel segíti.
18.	Képes a munka jellegű tevékenységek irányítására, segítésére.	Ismeri a munka jellegű tevékenységeket az óvodában (önkiszolgáló, közösségért végzett munka, naposi és egyéb munka, környezet-, növény- és állatgondozás).	Tudatos pedagógiai szervező munkával támogatja gyermekek munka jellegű tevékenységét.	Önállóan szervezi a napirendnek megfelelően a gyermekek munka jellegű tevékenységét.
19.	Megfelelő körülményeket teremt a gyermekek egészséges személyiségfejlődéséhez. Felismeri az egészségestől eltérő személyiségfejlődést.	Ismeri a személyiség fogalmát, összetevőit, a személyiségfejlesztés lehetőségeit, módszereit.	Elkötelezett a gyermekek egészséges személyiségfejlődése iránt. Gondot fordít saját személyiségének folyamatos fejlesztésére.	Tisztában van kompetenciahatáraival a gyermekek személyiségének kibontakoztatása terén.

20.	Szerepet vállal a gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek, körülmények biztosításában, és figyelembe veszi az egyéni különbségeket.	Korszerű egészségfejlesztési, egészségvédelmi, életkor-specifikus higiénés nevelési és gondozási ismeretekkel rendelkezik.	Személyes példát mutat, keresi az új módszertani lehetőségeket a gyermek egészségneveléséhez. Együttműködik az egészségügyi és egészségvédelmi szakemberekkel, intézményekkel.	Segíti az egészségnevelésre irányuló tudat- és magatartásformálást.
21.	Alapvető elsősegélynyújtási technikákat alkalmaz.	Ismeri az elsősegélynyújtás alapvető teendőit.	Ügyel a biztonságra, törekszik a balesetveszély elhárítására.	Szükség szerint elsősegélyt nyújt.
22.	A munkahelyén a kapcsolatfelvétele kulturált, betartja a kapcsolatteremtés szabályait. Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat.	Ismeri a kommunikációs alapelveket; a kommunikációs alapfogalmakat (folyamat, szereplők, helyzetípusok, stílus, asszertív kommunikáció).	Kommunikációs képességeit folyamatosan fejleszti, előtérbe helyezi az asszertív kommunikációs módokat. Beszédmódjában igényes és példamutató. Kommunikációjával nevel, pozitív példát nyújt.	Felelősségteljesen, a gyermekek, életkori és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál, meggyőződik a kommunikáció sikerességéről.
23.	A gyermekekkel és azok családjával bizalmi légkört alakít ki és tart fenn. Segíti a kapcsolatfelvételt és fenntartását az érintett személyekkel, családokkal. Támogatja a család és az óvoda kapcsolattartását.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről. Megérti a családokkal való bizalmi kapcsolat megteremtésének és fenntartásának fontosságát.	Tevékenysége során tiszteletben tartja a személyiségi jogokat és a személyes adatokat.	A gyermekek és a családok érdekeit tiszteletben tartja, munkatársaival együttműködik. Kommunikációja nyitott, hatékony. A tudomására jutott információkat etikusan kezeli.
24.	Alkalmazza a személyi higiéné alapvető szabályait, megjelenése ápolat. Részt vesz a higiénés szokásrendszer kialakításában.	Ismeri a személyi higiéné alapvető követelményeit (testápolás, tisztálkodás, pihenés, egészséges táplálkozás stb.).	Magával szemben igényes és ezt másoktól is elvárja.	A gyermekek számára igényes, kulturált megjelenésével pozitív példát mutat.
25.	A rábízott pedagógiai ügyviteli feladatokat ellátja.	Ismeri az intézmény dokumentumait, adminisztrációs teendőit.	Munkája igényes, pontos, precíz. A környezet védelmében tudatos anyag- és energiafelhasználásra törekszik.	Figyel a határidőkre, kompetenciahatárai betartásával dokumentál.

26.	Adekvát módon használja az IKT eszközöket.	Ismeri a munkájához szükséges IKT eszközöket és azok alkalmazását.	Kritikusan kezeli és használja az információforrásokat. A környezetterhelés elkerülése érdekében törekszik az eszközök megóvására és szakszerű használatára.	Képes önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
27.	Eligazodik a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer hálózatában.	Ismeri a prevenció fogalmát és a hozzá kapcsolódó tevékenységeket. Tisztában van a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer felépítésével és működésével.	Munkáját mindenféle megkülönböztetés, előítélet nélkül végzi.	Preventív jellegű tevékenységeket végez. Betartja a jogszabályi és egyéb előírásokat.
28.	Felismeri a kiemelt figyelmet igénylő gyermeket.	Ismeri a gyógypedagógia területeit, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlődését befolyásoló tényezőket, segítségük lehetőségeit, módszereit.	Munkájában elfogadó az egyéni sajátosságokkal szemben. Elkötelezett a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek szükségleteinek kielégítése iránt.	Kompetenciahatárait betartva adekvátan reagál az egyéni sajátosságokból fakadó pedagógiai helyzetekre.
29.	Támogatja a gyermekek kreatív, művészeti alkotó tevékenységeit.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik a pedagógiai munkához kapcsolódó művészeti területekről: zenei nevelés, gyermekirodalom, kreatív alkotás, testkultúra.	Elkötelezett a gyermekek kreatív, művészeti fejlesztése iránt. Tudatosítja az újrahasznosíthatóság elvét, lehetőségeit.	Önálló ötletei felhasználásával segít tevékenységek szervezésében, előkészítésében, megtartásában.
30.	Az életkori sajátosságoknak megfelelően kiválasztja és használja a gyermekirodalom alkotásait.	Ismeri a hazai és nemzetközi meseirodalom kiemelkedő alkotásait.	Törekszik a kiválasztott alkotás szemléletes, élményszerű előadására.	Az ünnepek és jeles napok, események és napi tevékenységek témájához igazodó alkotást önállóan választ.
31.	Általános és szakmai ismereteit önállóan bővíti és bemutatja.	Megnevezi a folyamatos képzés, továbbképzés, lehetőségeit, megérti az élethosszig tanulás célját.	Nyitott és fogékony a szakmai és a környezetében zajló változásokra.	Másokkal együttműködve járul hozzá a szakma, az intézmény fejlődéséhez.
32.	Segítséget nyújt az óvodai tevékenységek eszközeinek és	Ismeri az alapvető munkavédelmi és	Gondosan, takarékosan, rendeltetés-	A munkáját az óvodapedagógussal

	anyagainak előkészítésében	balesetmegelőzési szabályokat.	szerűen kezeli a rábízott eszközöket, anyagokat.	együttműködve végzi.
33.	A munkavégzés során betartja a munkavédelmi, tűzvédelmi, balesetvédelmi és környezetvédelmi szabályokat.	Ismeri a munkavégzéssel kapcsolatos munkavédelmi, tűzvédelmi, balesetvédelmi és környezetvédelmi szabályokat.	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. A környezettudatos tevékenységeket előnyben részesíti.	Felelősséget vállal önmaga és munkatársai biztonságáért.

Tudásbeszámítás az egyetemi tanulmányok alatt

A felsőoktatási intézmény által kiállított igazolással tanúsított ismeretek egyetemi tanulmányok során való beszámításának (kreditbeszámítás) feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam és a szakmai vizsga eredményes, legalább jó (4) minősítésű teljesítése.

A kreditbeszámítás a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar által meghatározott kreditismerési eljárásban történik az alábbi alapképzési szakon:

Óvodapedagógus alapképzési szak

Végzettségi szint: alapfokozat

Szakképzettség: óvodapedagógus

Képzési terület: pedagógus

Képzési idő: 6 félév

Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

Munkarend: nappali és levelező

Az Egyetem által szervezett Óvodapedagógus alapképzési szakon a tudásbeszámítással elérhető összesen kreditérték: **31 kredit**.

Az okleveles technikusképzés szerkezete és tartalma

Az ágazati alapoktatás közös ágazati tartalommal folyik, vagyis az első két évben ugyanazon az ágazati alapismereteket sajátítják el az okleveles és a nem okleveles technikusképzésben résztvevő tanulók.

Az adott szakma képzési és kimeneti követelményeiben foglaltakat meghaladóan, vagy magasabb szinten elsajátítandó szakmai ismeretek, oktatási tartalom a szakmaválasztást követően, a szakirányú oktatás során épül be a képzésbe. A képzésbe beépített többlet ismeretanyag elsődlegesen felsőfokú alapozó ismeretek elsajátítására irányul.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni, míg a felnőttképzési jogviszonyban szervezett szakmai oktatásban a szakmai oktatásra meghatározott foglalkozásszám 1/4-e kötelezően ágazati alapoktatásra fordítandó.

Tanulási területek, tantárgyak, foglalkozásszámok

ÓVÓDAI NEVELŐ		Tanulói jogviszonyban szervezett szakmai oktatás						Felnőttképzési jogviszonyban szervezett szakmai oktatás		
		Közismereti oktatással párhuzamosan szervezett szakmai oktatás				Kizárólag szakmai vizsgára felkészítő oktatás				
Évfolyamok		9.	10.	11.	12.	13.	1/13.	2/14.	1/13.	2/14.
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31	36	31	36	31
Szakmai óra/hét		7	9	13	13	30	34	35	14	14
Tanulási területek	Tantárgyak									
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18					18		8	
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv					62		62		31-5=26
Ágazati kompetencia fejlesztés	Élménypedagógia	72	72				72		30	
	Játékos személyiségfejlesztés	72					36		15	
	A tanulás tanulása	36					36		15	
Pedagógiai, pszichológiai, gyógy-pedagógiai feladatok	Értéktanteremtő gyermeknevelés		108	72-18=54			180		70	
	A gyógypedagógia alapjai			18	36	31		93		40
	Pszichológia		36	72-18=54	108-18=90	93	144	124	69	50
	Pedagógiai gyakorlat	36	54				126		50	
Óvodai nevelési feladatok	Óvodai nevelés			18	36	93	54	93	25	40
	Óvodai gyakorlat			180	180	217	180	372	72	152
Gondozás és egészségnevelés	Gondozás és egészségnevelés		36	54			90		40	
Családpedagógiai alapismeretek	Gyermek, család, társadalom					62		62		25
	Mentálhigiéné					62		62		25
Játékpedagógia	Játékpedagógia				18	62	36	62	10	25
Kommunikáció	Hatékony pedagógiai komm.			18	54	31	72	31	30	12
Gyermekirodalom	Gyermekirodalom			36	36	31	54	31	30	
Szabad órakeret	Szabadon tervezhető, kötelező				0	62	54			
Ágazathoz kapcsolódó tartalmak	IKT a pedagógiában					31		31	10	12

	Zenei nevelés	18	18	36	18	62	36	31	20	20-5=15
	Mozgáskultúra					31	36	31	10	12
Egybefüggő szakmai gyakorlat	Egybefüggő szakmai gyakorlat			140			160		64	
Összes közismereti óraszám		972	900	756	651	124	0	0	0	0
Összes szakmai óraszám		252	324	468	468	930	1224	1085	504	434
Összes óraszám		1224	1224	1224	1119	1054	1224	1085	504	434

Megfeleltethető tantárgyak (kreditbeszámítás)

Az egyetemi kurzusok és a szakma tananyagtartalmának kapcsolata, átfedések, beszámítható tartalmak:

Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar		Félév	Kreditérték	Számonkérés módja	Óvodai nevelő szakma kapcsolódó tantárgyai (témakörei)	Képzési évfolyam (T)	Képzési évfolyam (KN, FO)
1.	Beszédkultúra és kommunikációs képességfejlesztés	1	3	gyj	Hatékony pedagógiai kommunikáció	12., 13.	1/13., 2/14.
2.	Játék az óvodában	1	3	gyj	Játékpédagógia	13.	2/14.
3.	Irodalmi kultúra a kisgyermekkorban	2	4	k	Gyermekirodalom	11.	1/13.
4.	Komplex vizuális alkotóképesség fejlesztése	2	3	gyj	Óvodai nevelés	13.	2/14
5.	Zenei képességfejlesztés	2	3	gyj	Zenei nevelés	11.	1/13.
6.	Informatika a köznevelési intézményekben	3	3	gyj	IKT a pedagógiában	13.	2/14.
7.	Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás	6	3	gyj	Gondozás és egészségnevelés	11.	1/13.
8.	Egészséges életvitel és életvezetés	5	3	gyj	Gondozás és egészségnevelés	11.	1/13.
9.	Bábkészítés	1	3	gyj	Játékpédagógia	13.	2/14.
10.	Énekes népi játékok	1	3	gyj	Zenei nevelés	12.	2/14
Összes elismert kredit			31				

A tantárgyak részletes szakmai tartalma

Munkavállalói ismeretek tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresői portálokon információkat keres, rendszerez

A tantárgy témakörei

Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresői módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

A tipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idegnyomunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel

Az álláskeresői ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazási költség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknél (munkaerő-közvetítés, tanácsadás) Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskereső lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett

kérdéseket egyszerű mondatokkal meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértésük az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláske-reső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláske-resést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy állás-keresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláske-reső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit			Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajz típusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi követelményeit, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven			Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.

Kitölti és a munka-adóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével	Ismeri az álláskeresés folyamatát.			Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, emailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, és céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókinccsel és nyelvtani tudással rendelkezik.			A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.
Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókinccsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állás-interjúra megérkezéskor felmerülhetnek.			

Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókinccset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismer-ni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás-készség).

Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát. Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, a szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven.

Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogy tipikus szófordulatok és nyelvi panelek segítségével hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

„Small talk” –általános társalgás

A „small talk” elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a „small talk” során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. az időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport).

A tanulók begyakorolják a megfelelő kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb mondatokkal és megfelelő koherenciával hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

Élménypedagógia tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a vizuális kommunikációt, jelek értelmezését a vizuális nyelvben, kultúrát, népművészetet, környezet- és tárgykultúrát, esztétikumot. A tanuló ismerje meg a dekoráció, ajándék- és játékkészítés folyamatát, valamint tisztában

legyen a szemléltető eszközök készítésének lehetőségeivel és technikáival. A tanulók a tantárgy segítségével képesek lesznek játék- és szabadidős tevékenységeket kezdeményezni, megszervezni és vezetni, megismerik a mesepedagógia lehetőségeit, a meseterápia módszerét, hogy később szociális területen vagy az oktatás-nevelés folyamatában ezt hasznosítani tudják.

A mesék személyiségfejlesztő hatását, az alkotás örömeinek érzését, illetve a dramatikus nevelésben rejlő lehetőségeket tudatosítják a tantárgyat tanuló fiatalok, emellett történetalkotással, bábjátékokkal fejlesztik szövegalkotó képességüket, kreativitásukat.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A pedagógus/szakember instrukciói alapján irányítja a játéktevékenységet. Kreatívan alkalmazza az életkori sajátosságoknak megfelelő játékokat. Egyszerű játékeszközöket készít.	Kiválasztja és meghatározza a különböző életkorok jellemző játéktevékenységeit és eszközeit, szerepüket a személyiségfejlődésben.	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi munkáját.	A játéktevékenységet a gyermekek, serdülők, fiatalok életkori fejlettségének és testi épségének figyelembevételével kezdeményezi, segíti.	Problémamegoldás, gyakorlati alkalmazás
Előkészíti a különböző művészeti tevékenységeket és közreműködik a megvalósításában.	Tudja az életkor-nak megfelelő művészeti tevékenységeket és azok alkalmazásának módjait (gyermekirodalom, ének-zene, dramatizálás, kreatív alkotó tevékenységek és mozgáskultúra).	A pedagógus útmutatása szerint előkészíti a művészeti tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást.	A művészeti tevékenységek előkészítésében, kivitelezésében IKT eszközöket használ.
Közreműködik a szabadidős programok tervezésében, szervezésében és lebonyolításában. A programokhoz kapcsolódóan ötleteket, javaslatokat fogalmaz meg.	Meghatározza a különböző intézmények szokásos szabadidős programjait, rendezvényeit, ünnepélyeit, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezési, szervezési feladatokat.	Az útmutatásnak megfelelően részt vesz a szabadidős programok, rendezvények, ünnepélyek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában.	Megjelenésében és viselkedésében példát mutat a gyermekek/tanulók számára a különböző programokon. Munkája során támogatja a gyermekek, serdülők	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ.

			lők, fiatalok ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó értékrendjének fejlődését.	
Segíti a kreatív alkotó tevékenységek előkészítését és lebonyolítását.	Ismeri a különböző népművészeti és kreatív alkotó technikákat.	Felelősen és környezettudatosan használja a kreatív foglalkozások eszközeit, anyagait. Ügyel a biztonságos munkavégzésre.	Törekszik kreativitásának fejlesztésére. Támogatja a gyermekek/tanulók önálló kezdeményezéseit.	Digitális forrásokat keres, ezeket felelősen használja.
Kiválasztja a gyermekek életkorának megfelelő mesét, dramatikus játékot, színházi előadást. Átélessel mesél.	Meghatározza a mese és a mesetérápia, a bábjáték és a dramatikus játékok fajtáit.	A foglalkozások lebonyolítása során a pedagógus útmutatása szerint jár el.	Figyelembe veszi a gyermekek, serdülők, fiatalok személyiségét és egyéni igényeit.	

A tantárgy témakörei

Kreatív alkotás

Az óvodai és iskolai dekorációk szerepe, fajtái

Óvodai, iskolai dekorációk, faliújságok szerepe, készítése

Népművészet, népművészeti technikák

Tárgykészítő játékok módszertana

Népi kismesterségek módszertana

Népi kézművesség természetes anyagokból

Különböző anyagok hagyományos és újszerű felhasználása

Kézműves technikák alapjai (kreatív hobby)

Tárgyak készítéséhez használható anyagok és tulajdonságaik

Tanulók által is elkészíthető ajándékok

Ünnepekhez kapcsolódó ajándékok

Újrahasznosított anyagból készült ajándékok

Bábkészítés

Szabadidő – játékkezdemenyezés, játéktevékenység segítése, a játékszervezés alapjai

A játékok általános jellemzői

A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban

A játék célja, szerepe az óvodások és az iskolások életében
 A játék fajtái: gyakorlójáték, konstruálójáték, barkácsolás, bábjáték, szerepjáték, intellektuális játék, társasjáték
 Versek, mesék feldolgozása szerepjátékkal
 Sportjátékok fajtái
 A sportjátékok szabályai, jellemzői, szerepe, megválasztásának szempontjai
 A sport szerepe a személyiség fejlődésében
 A gyermekjátékok biztonsági előírásai
 Biztonságossági és egészségügyi követelmények
 A játék szerepe a személyiség fejlődésében és önkifejezésben
 A játék „öngyógyító” szerepe
 Önismereti játékok fajtái, formái
 Az életkori sajátosságoknak megfelelő szerepjáték feszültségoldó hatásai
 Játékfajták a szabadban, zárt térben játszható játékok
 A játékvezető feladatai
 A játékvezetővel szemben támasztott elvárások
 A játékos csoportfoglalkozásokon résztvevők csoportdinamikai fejlődése
 Játék – oktatás – szabadidő összefüggései, szerepük a személyiség fejlesztésében
 Korunk játékai: fantasy játékok és virtuális játékok, ezek előnyei és veszélyei
 A néphagyományok, ősi magyar néphagyományok és népi játékok
 Az átlagtól eltérő játékfejlődés
 A játék mint terápiás eszköz

Mesepedagógia – bábjáték – drámajáték
 Mi a mesepedagógia?
 Mondókák, mesék és az életkori sajátosságok összefüggései
 A mesék szimbolikus nyelve
 A meseterápia elvei, témakörei
 Királyfik és királylányok
 A felnőtté válás, úton lévők meséi
 Életválságok meséi
 Az öregedés, a halál témája a mesékben
 Mesélés eszközei, játékeszközök alkotása (jelmez-, bábkészítés)
 Környezettudatos játékok, tárgyak metamorfózisa

A szerepjátékok világa

Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)

A dramatikus nevelés pozitív hatásai

A bábjátékok és alkalmazási lehetőségük

Az alkotó folyamat varázsa

Történetalkotás, rögtönzés, saját történetek feldolgozása

Színhátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)

Színházi gyermekelőadás, bábelőadás megtekintése

Játékos személyiségfejlesztés tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja a tanulók önismeretének fejlesztése, a pozitív énkép kialakítása, a tanulók felkészítése a tudatos és hatékony viselkedéskultúrára. A tanulók váljanak képessé az egészséges önérvényesítésre, és építsék ki az ehhez szükséges kommunikációs eszköztárat, tudatosítsák az eredményes kommunikáció feltételeit. A tanulók ismerjék meg saját képességeiket, készségeiket. Különösen fontos a magatartási, illetve viselkedésformák jelentőségének megerősítése, az empátikus készségek fejlesztése. A tanulók ismerjék meg a kulturált viselkedés, a hétköznapi protokoll fogalmait, szabályrendszerét, illetve ezek alkalmazásának lehetőségeit.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Pedagógiai helyzetekben ki tudja használni személyiségének erősségeit az eredményes megoldás kialakításában.	Reális önismerettel rendelkezik, ismeri erősségeit és gyengeségeit.	Megfogalmazza önmaga tulajdonságait, elfogadja mások visszajelzéseit saját magáról, s önálló javaslatokat fogalmaz meg a változtatás szükségességéről és lehetőségéről.	Törekszik személyisége előnyös jellemzőinek erősítésére. Pedagógiai munkájában tiszteletben tartja önmaga és mások személyiségjellemzőit.	Digitális tartalmakat használ és készít. Digitális internet alapú kommunikáció ismerete, használata. Hatékonyan tudja használni az internetes levelező rendszereket. Etikus és kulturált online kommunikációra képes.

Birtokában van az erőszakmentes kommunikáció módszereinek, és törekszik azok használatára.	Kiválasztja az asszertív kommunikációs eszközöket.	Asszertív, önérvényesítő módon kommunikál.	Szándékait, igényeit úgy fejezi ki, hogy figyelembe veszi a rábízott gyerekek, kollégái igényeit, szándékait.	Digitális internet alapú kommunikáció ismerete, használata.
Megfelelő légzés-technikával, artikulációval, hangképzési technikákkal nyilvánul meg, és gondolatait kifogástalan nyelvhelyességgel fogalmazza meg.	A beszédtechnika, beszédművelés fejlesztő, gyakorló módszereit ismeri, a nyelvhelyesség szabályait alkalmazza.	Ügyel a helyes artikulációra, légzéstechnikára és a kifogástalan nyelvhelyességre.	A helyzetnek megfelelő hangszín, hangerő, beszédtempó, ritmus megválasztásával és helyes artikulációval, légzés-technikával, nyelvhelyességgel beszél.	
Ápolt, képes külső megjelenésében egyéniségének és hivatásának összeegyeztetésére.	A külső megjelenését mint meta-kommunikációs eszközt a helyzetnek megfelelően alkalmazza.	Igényes magával szemben, és ezt másoktól is elvárja.	Megjelenésével is nevel, pozitív mintát nyújt a rábízott gyermek/tanuló számára.	
Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat. Értetően kommunikálja javaslatait.	Meghatározza a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzettípusait, a kommunikációs stílusokat.	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit folyamatosan fejlessze.	A gyermekek, tanulók életkori és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál, meggyőződik a kommunikáció sikerességéről. Kommunikációjával nevel, pozitív példát nyújt.	
Az online térben a beszédhelyzetnek megfelelően kommunikál, alkalmazza a netikett szabályait.	Ismeri az online felületeket, azok használatát. Tisztában van a netikett szabályaival.	Felelős a nyilvános kommunikációjáért, megosztásaiért (képek, kommentek, bejegyzések stb.).	A netikett szabályait figyelembe véve kommunikál, kellő óvatossággal és felelősségtudattal van jelen az online térben, és másokat is erre a magatartásra ösztönöz.	

A tantárgy témakörei

Ön- és társismeret

Az énkép fogalma

Testi önismeret és önkifejezés

Nyílt és rejtett tulajdonságok
Az énkép és énídeál távolsága
Szorongás és stressz
Feszültségcsökkentő gyakorlatok
Önbizalom és önérvényesítés
Hatékony énbemutató
Az identitás fogalma és összetevői
Család-gyökerek megismerése
Jövőkép
Érdeklődés és pályamotiváció
Pályaszocializáció
Önismereti játékok
Szerepjátékok
Szituációs játékok
Énvédő mechanizmusok
A szocializáció és jelentősége a személyiség alakulásában
Ki vagyok? Johari-ablak
A személyiség
Személyiségfejlődés
Az egyéniség és a jellem
Az ideál
A visszajelzés
Miért fontos a pedagógiai munkát végzőnek önmagát ismernie?
Bevezető a gyakorlati önfeltáró munkába
Önnevelés, önfogadás és önbecsülés
Az emberi szükségletek rendszere
A mentális egészség fogalma, tényezői

Önkifejezés nyelvi eszközökkel
A beszéd fontossága
A beszéd fejlődése
A gyermek nyelve, a gyermek önkifejezése
A gyermek megértésének feltételei
A (beszéd)megértés fontossága

Érts szót! Az aktív figyelem, meghallgatás jelentősége

Az önkifejezés módjai

A nyelv és beszéd mint az önkifejezés eszköze

Az önkifejezés nyelvi lehetőségei

A hiteles és pontos megfogalmazás jelentősége - Fogalmazz pontosan!

Mondd érthetően!

A szókincs fontossága az önkifejezésben

A szókincs bővítésének lehetőségei

A szókincs bővítésének forrásai

Mondd másképp! A megfogalmazás módja - a stílus, maga az ember

Viselkedéskultúra

Viselkedés- és magatartáskultúra

Kapcsolatok a mindennapokban

Családon belüli viselkedésformák

A hétköznapi protokoll

Megjelenéskultúra

A társalgási élet speciális szabályai

Étkezési kultúra

Munkahelyi társas klíma

Helyzetgyakorlatok

A tanulás tanulása tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy olyan képességek, készségek birtokába juttassa a diákokat, amelyek segítségével hatékony egyéni tanulási módszereket, stratégiákat alakíthatnak ki. Ezek birtokában a tanulók javíthatják iskolai teljesítményüket, későbbi pályaválasztásukat, sikeres továbbtanulásukat, segíthetik felnőtt életükben való boldogulásukat. A későbbiekben pedig rugalmas gondolkodású, kreatív, folyamatos megújulásra kész szakemberekké válhatnak, akiket bárhol szívesen foglalkoztatnak majd.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Meghatározza saját erősségeit és gyengeségeit, hibáit felismeri.	Tisztában van a tanulást befolyásoló külső, belső és lelki tényezők szerepével.	Értsék az élet-hosszig tartó tanulás szükség-szerűségét, legyenek képesek az önálló tanulásra.	Törekszik a hiányosságok megismerésére és korrigálására.	Digitális technikák segítségével jegyzetet készít. Digitális tartalmak készítése és használata Digitális, internet alapú tanulási eszközök használata. Online tanulási terek használata Együttműködés a tanárral és a tanulótársakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Meghatározza saját tanulási stílusát.	Ismeri a tanulási stílusok fajtáit és megismerésének módszereit.	Tudatosan alkalmazza a tanulási stílusának megfelelő tanulási technikákat.	Folyamatosan fejleszti és változtatatosan alkalmazza a különböző technikákat.	
A tanulási feladatnak megfelelően használja a szükséges eszközöket, pl. szótárak, lexikonok, atlaszok, az egyéni tanulást segítő számítógépes programok.	Kiválasztja a hatékony tanulást elősegítő módszereket és eszközöket, információforrásokat.	Az eredményes tanuláshoz nélkülözhetetlen eszközhasználati készségeit, képességeit fejleszti.	Problémahelyzetekben megkeresi és használja a megfelelő információhordozókat.	
Legyen képes rögzíteni és pontosan előhívni szövegeket, különböző információkat.	Ismeri azokat a tanulási technikákat, amelyek segítségével képes a szövegek rögzítésére, előhívására.	Értse, tudja a megismert technikák fontosságát.	Alkalmazza a mindennapokban a megismert tanulási technikákat.	

A tantárgy témakörei

Tanulás tanulása

Tanulási motiváció

Tanulás és teljesítmény

Figyelem – fegyelem, az aktív figyelem kérdése

Emlékezés

Az emlékezés technikái

A tanulás általános feltételei

A tanulás külső körülményei

Tanulási stílusok

Elemi tanulási technikák

Összetett tanulási technikák

Szorongás – tanulás – teljesítmény

A pihenés és tanulás összefüggései

A rendszeresség, folyamatosság kérdése

Tantárgyspecifikus technikák - Mit hogyan érdemes tanulni?

Hogyan nem érdemes tanulni?

A módszerek, stílusok egyéni különbözőségei

Az önellenőrzés és módjai

Sikerélmény a tanulásban

Értéktanteremtő gyermeknevelés tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy korszerű pedagógiai ismeretek elsajátításával készítse fel a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre. A tanulók képessé váljanak az oktatás és nevelés alapvető fogalmait és folyamatait komplexen értelmezni és szakmai tudásuk birtokában segítséget nyújtani a különböző oktatási-nevelési intézményekben. A tanulók ismerjék meg a gyermekek/tanulók céltudatos személyiségfejlesztésének folyamatait, a nevelő és oktató munka színtereit, módszereit, eszközeit, illetve ezek alkalmazásának lehetőségeit.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Értelmezi a nevelési folyamat jellemzőit. Felismeri a nevelési cél és a nevelési feladat- és eszközrendszerének a kapcsolatát.	Meghatározza a nevelés fogalmát, célját, folyamatát, feladat- és eszközrendszerét.	Az oktató, nevelő munkában együttműködik a pedagógussal a foglalkozásokon/tanórákon. Segít a foglalkozások/tanítási órák előkészületében.	Pedagógiai ismeretek birtokában felelősen, és az etikai szabályokat betartva, a személyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.

Szakszerűen használja a nevelés alapfogalmait.	Meghatározza az adottság, rátermettség, hajlam, temperamentum, érdeklődés, képesség, tehetség, kreativitás fogalmát.	Munkája során segíti a pedagógust a gyermekek minél körültekintőbb megismerésében és fejlődésük elősegítésében.	Fontosnak tartja a gyermekek egyéni képességeinek a kibontakoztatását.	Az információforrások kritikus használata. Létrehoz és használ digitális tartalmakat. Együttműködés a tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Szakszerűen értelmezi a nevelhetőség és nehezen nevelhetőség kérdéskörét.	Megérti a személyiség fejlődését meghatározó tényezők kölcsönhatását.	Együttműködik a pedagógussal a nevelési folyamatban.	Elkötelezett a gyermekek, serdülők, fiatalok nevelésében, személyiségük fejlesztésében.	
Meghatározza az érték és norma szerepét a nevelési folyamatban, illetve annak viszonyát a nevelési céllal.	Ismeri az érték és norma szerepét a nevelési folyamatban.	Segíti a pedagógust az értékközvetítésben, a nevelési célok megvalósításában.	Fontosak számára az emberi értékek és a közösségi normák.	
Képes a nevelési módszereket a nevelési folyamatban betöltött szerepük alapján csoportosítani és alkalmazni.	Tudja a nevelési módszer fogalmát, típusait, kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait.	A pedagógus irányítása mellett alkalmazza a megfelelő nevelési módszereket.	Munkája során fontosnak tartja a megfelelő nevelési módszerek alkalmazását	
Korszerű nevelési módszereket alkalmaz az óvodai csoport életkori sajátosságának megfelelően.	Tisztában van az élménypedagógia, konstruktívpedagógia, projektpedagógia, kooperatív tanulás alapelveivel, módszereivel.	Az óvodapedagógus irányításával önállóan végez nevelési feladatokat.	Nyitott a korszerű pedagógiai módszerek megismerésére, alkalmazására.	
Felismeri a nevelő modell szerepét, valamint a vezetési, nevelési stílus hatását az egyén és a gyermek/tanulóközösség viselkedésére, teljesítményére.	Azonosítja és megérti a nevelési, vezetési stílusokat és a nevelő modell szerepét.	Együttműködik a pedagógussal a gyermek/tanulóközösségek vezetésében.	Fontosnak tartja a példamutatást és az ösztönző, elfogadó nevelési légkört.	
Értelmezi a játék, a munka jellegű tevékenység és a tanulás szerepét,	Meghatározza a kisgyermekkorú, az óvodáskorú és az iskoláskorú gyermek, serdülő,	Tevékenyen részt vesz a gyermekek, serdülők, fiatalok alapvető tevékeny-	Fontos számára a nevelési folyamatban a gyermekek minél szélesebb	

jelentőségét a nevelés folyamatában.	fiatal fő tevékenységformáit.	ségeinek a kialakításában, szervezésében, megvalósításában.	körű tevékenységeinek biztosítása.
Értelmezi az egyes életkorokban az elsődleges és a másodlagos szocializációs színterek jelentőségét.	Tudja a szocializáció fogalmát, színtereit, megérti a szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszerét.	Pedagógus irányítása mellett segíti a gyermekek, serdülők, fiatalok szociális fejlődését.	Együttműködik a szülőkkel és a pedagógussal a gyermek, serdülők, fiatalok szociális fejlődésének érdekében.
Azonosítja a család szerepét az egyén személyiségfejlődésében.	Ismeri a család szerkezetét, funkcióját, típusait és a családi nevelés jellemzőit.	Segíti a pedagógust a családlátogatások szervezésében, lebonyolításában.	A szakmai etika szabályait betartva vesz részt a gyermek, a család és az intézmény kapcsolatában.
Felismeri a kortársak és az intézmények jelentőségét a szocializáció folyamatában.	Megérti a kortársak és a különböző nevelési, valamint közművelődési intézmények szocializációban betöltött szerepét	A pedagógus útmutatása alapján segíti a gyermek/tanulóközösségek működését, valamint programokat szervez a közös élmények megszerzése érdekében.	Motiválja a gyermekeket, serdülőket, fiatalokat a közös események, élmények, tapasztalatok megélésére.
Nevelő munkája során alkalmazkodik a gyermek/csoportok kulturális sajátosságaihoz.	Érti az inter- és multikulturális nevelés jelentőségét, előnyeit a nevelés folyamatában. Azonosítja a különböző kultúrák szokás- és szabályrendszerét.	Betartja az esélyegyenlőség és a diszkriminációmentesség alapelveit.	Előítéletektől mentesen, elfogadóan végzi munkáját.

A tantárgy témakörei

Nevelési helyzetek és nevelési folyamatok

A pedagógia tárgya, célja, feladata

A pedagógia a tudományok rendszerében

A pedagógia mint inter- és/vagy multidiszciplináris tudomány

A pedagógia területei

Gyermekkor régen és ma

A gyermekkor jellemzői az őskortól napjainkig (a gyermekekről kialakított kép, a gyermeknevelés alapelvei, a gyermekek jellemző tevékenységei)

Az intézményes kisgyermeknevelés kezdetei Magyarországon (Brunsztvik Terézia, Bezerédy Amália)

Reformpedagógiai irányzatok (Waldorf, Montessori, Freinet, Rogers stb.)

Pedagógiai törekvések a XX-XXI. században (KIP program, távoktatás, digitális, online oktatás stb.)

Fejlődés, érettség, nevelés

A nevelés fogalma, célja, feladata

A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása

A nevelhetőség kérdésköre

Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma

A nevelés feladat- és eszközrendszere

A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

Az értelmi nevelés

Az érzelmi nevelés

Az egészséges életmódra nevelés

Az erkölcsi nevelés

Az esztétikai nevelés

A környezeti nevelés

Az érték és norma a nevelés folyamatában

Az értékek, értékrendek felosztása

Kollektív értékek

Individuális értékek

Fejlődés és szocializáció különböző életkorokban

Bölcsőde

A bölcsődéskorú gyermek életkori sajátosságai

Óvodába kerülés, befogadás

Óvodai szocializáció

Az óvodáskor jellemzői

A gyermek mozgása, testi jellemzői
Értelmi fejlődés
Az óvodások érzelmi fejlődése
Társas jellemzők
Nemi identitás fejlődése
Éntudat kialakulása
Önszabályozás
Önállóság, autonómia
Az iskolába lépő gyermek jellemzői
A kisiskoláskor jellemzői
A serdülőkor és ifjúkor jellemzői
Fejlődési fordulat
Az iskolaérettség kritériumai
Társas készségek, szociális kompetencia
Gyerekek közötti társas kapcsolat, játék
Agresszió
Barátság
Gyerekcsoporthoz jellemzők
Gyerekcsoporthoz fejlődési fázisai
A csoport kohéziójának növelése
Szociális kompetenciát fejlesztő játékok

A nevelés színterei

A szocializáció fogalma, színterei
Szociális tanulás fogalma, folyamata
Elsődleges, másodlagos szocializáció
A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszer
A család, a családi nevelés
A család, a család szerkezete, funkciója, típusait
Az anya-gyermek kapcsolat jellemzői, a szülői nevelői attitűdök típusai, hatása a gyermek személyiségére
A családi szocializáció, nevelés zavarai, diszfunkciói, a szocializációt károsító tényezők, azok következményei
Az óvoda szocializációban betöltött szerepe

Az óvoda működését meghatározó fontosabb dokumentumok

Az óvoda működését meghatározó belső szabályozó dokumentumok

Pedagógiai program

Szervezeti és működési szabályzat

Házirend

Éves munkaterv és beszámolók

A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, az együttműködés formái

A nevelés módszerei

A nevelési módszer fogalma, típusai

A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai

Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában

Közvetlen és közvetett nevelő hatások és nevelési módszerek

Jutalmazás és büntetés szerepe a nevelési folyamatban

Segítő, támogató nevelési módszerek

Új módszerek alkalmazása az óvodai nevelésben

Élménypedagógia

Konstruktív pedagógia

Projektpedagógia

Kooperatív tanulás

A nevelő mint modell

Nevelési stílusok

A gyermekek fő tevékenységformái

A nevelés fő tevékenységformái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék, munka jellegű tevékenység

Gyermekfelfogások és a játék a nevelés történetében

A kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformái

A játék fogalma, fajtái, feltételei

A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei

A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében

A munka jellegű tevékenység mint a személyiségfejlődés segítésének eszköze

Munka jellegű tevékenységek a nevelési-oktatási intézményekben

A játék és a munka jellegű tevékenység kapcsolata

A gyermekek megismerése a tevékenységek során

Inter- és multikulturális nevelés az óvodában

Érzékenyítés és szemléletformálás, toleranciafejlesztő gyakorlatok

Sztereotípiák más népekkel, nemzetekkel szemben

Mesevilág, hiedelmek, hagyományok különböző kultúrákban

Az inter- és multikulturális társadalmak kialakulásának történelmi háttére, globalizációs tendenciák

Kulturális sokszínűség a nevelésben (nyelvi különbségek, kultúra, szokás- és szabályrendszer)

Esélyegyenlőség, a hátrányos megkülönböztetés tilalma

A multikulturális nevelés előnyei, lehetőségei az óvodában

A gyógypedagógia alapjai tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a korszerű pedagógiai ismereteket kibővítse a gyógypedagógia alapvető ismereteivel, ezáltal felkészítse a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre, a differenciált bánásmód megvalósítására.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke		Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Gyógypedagógiai ismereteinek birtokában komplexen értelmezi a pedagógia különböző folyamatait.	Ismeri a gyógypedagógia tudományát, alap- és alkalmazott tudományait, nézőpontjait. Tisztában van a gyógypedagógiai oktatás céljával, munkaformáival, tárgyi feltételeivel.	Gyógypedagógiai ismeretei segítségével kompetenciájának megfelelően végzi munkáját.		Szakmai ismeretek birtokában felelősen és az etikai szabályokat betartva, a személyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.	Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése). Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Adott szempontok alapján megfigyelést végez a különleges gondozást igénylő gyermekek körében és tapasztalatait lejegyzí.	Összegegyíti a gyermek megfigyelésének lehetséges szempontjait. Tudja, hogy a tanult szakmának melyek a kompetenciahatárai.	Szakmai iránymutatást követve önállóan vesz részt a gyermekről szóló információgyűjtésben. Betartja szakmai kompetenciahatárait.		Magára nézve kötelezőnek tartja a tudomására jutott bizalmas információk megtartását. Munkáját előítéletmentesen, a családok értékeit és autonómiáját tiszteletben tartva végzi.	Az információforrások kritikus használata.

Elméleti ismereteinek birtokában munkája során differenciáltan támogatja a különleges gondozást igénylő gyermekek megismerő folyamatait.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a különleges gondozást igénylő gyermekekről. Tisztában van az ellátási lehetőségekkel (integráció, inklúzió, szegregáció)	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően, egyéni bánásmód alkalmazásával segíti a nevelést.		Munkája során figyelembe veszi és tiszteltben tartja a gyermekek egyéni jellemzőit.	Létrehoz és használ digitális tartalmakat. Együttműködés az óvodapedagógussal, fejlesztő szakemberekkel digitális eszközök és internet segítségével.
Felismeri a leggyakrabban előforduló nevelési nehézségeket, problémákat.	Ismeri a hátrányos helyzet (HH), halmozottan hátrányos helyzet (HHH) fogalmát, valamint az érintett gyermekek nevelésének sajátosságait, (differenciálás, egyéni bánásmód).	Az óvodapedagógus irányítása mellett differenciáltan segíti a gyermekek gondozását, fejlesztését		Tiszteli a gyermek személyiségét, és az egyéni különbségeket. Előítéletmentesen végzi munkáját.	Digitális eszköz felhasználásával információt gyűjt, azokat etikusan használja és rendszerezetten tárolja.
Azonosítja a tehetség megnyilvánulási formáit.	Összegyűjti a tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságait.	A pedagógus útmutatása alapján segíti a tehetséges tanulókat tehetségük kibontakozásában		Elismeri és ösztönzi a gyermeket tehetségének kibontakozásában.	
Elősegíti az intézmény és a család hatékony és eredményes kommunikációját. Verbális és nonverbális kommunikációja az aktuális helyzetnek megfelelő.	Felismeri és értelmezi a családon belüli, valamint a család és az intézmény közötti kommunikáció jelentőségét a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel kapcsolatban.	Együttműködik az óvodapedagógusokkal, gyógypedagógusokkal, szociális szakemberekkel. Köznyelvi és szakmai kommunikációja az adott helyzetnek és feladatnak megfelelő, hiteles.		Másokkal történő szóbeli és írásbeli kommunikációjában szem előtt tartja a pedagógiai munka szakmaetikai előírásait. Kimondott és leírt szavaiért felelősséget vállal.	
Szakszerűen kivitelezzi a betanult fejlesztő gyakorlatokat.	Összegyűjti a szakemberek által használt a sajátos nevelési igényű óvodások fejlesztéséhez szükséges játékos gyakorlatokat.	Gyógypedagógusok irányutatása alapján fejlesztő gyakorlatokat végez a sajátos nevelési igényű óvodásokkal.		Tiszteli a gyermek személyiségét és az egyéni különbségeket. Előítéletmentesen végzi a munkáját.	

A tantárgy témakörei

Bevezetés a gyógypedagógiába

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében

A fogyatékoságok okai

A környezeti ártalmak, veszélyeztető tényezők

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, a különleges gondozáshoz való jog

Az SNI fogalma

Integráció, inklúzió, szegregáció

Az integrált inkluzív óvoda jellemzői

Fogyatékos gyermek a családban

A gyógypedagógia területei

A pedagógiai szakszolgálatok, a szakértői vélemény

Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás

Egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények – EGYMI (speciális óvoda)

Az integráló intézmények jellemzői

A logopédiai ellátás jellemzői

Utazó gyógypedagógiai hálózat az óvodában

A sérülteket segítő szervezetek

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek

A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői

A látásfogyatékoság fogalma, okai, jellemzői

A hallásfogyatékoság fogalma, okai, jellemzői

A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői

A beszédfogyatékoság fogalma, okai, jellemzői

Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői

A súlyos halmozott fogyatékoság fogalma, okai, jellemzői

A diszlexia, diszgráfia és a diszkalkulia fogalma, okai, jellemzői

A hiperaktivitás és figyelemzavar fogalma, okai, jellemzői

A magatartási és beilleszkedési zavar fogalma, okai, jellemzői

Együttműködés a fejlesztő szakemberekkel a fejlesztési feladatokban

Pszichológia tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja olyan általános, személyiség-, fejlődés-, szociál- és pedagógiai pszichológiai ismeretanyag átadása, mely hozzásegíti a tanulókat a pszichológiai és pedagógiai

folyamatok megértéséhez, önmaguk és társaik, megismeréséhez, társadalmi és szocializációs folyamatok komplex értelmezéséhez. Lélektani ismereteik birtokában képessé válnak a különböző pedagógiai folyamatok szakszerű támogatására, a gyermekek/tanulók személyiségfejlődésének segítésére.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Játékos személyiségfejlesztő módszereket alkalmaz.	Meghatározza az adottság, képesség, készség, jártasság, kompetencia kreativitás, intelligencia és tehetség fogalmát és felismerésének lehetőségeit.	Kompetenciahatárainak megfelelően részt vesz a gyermekek személyiségének és tehetségeinek kibontakoztatásában.	Törekszik saját képességeinek fejlesztésére. Segíti a kreativitás és a tehetség kibontakoztatását az egyéni különbségek figyelembevételével.	
Pszichológiai ismereteinek birtokában komplexen értelmezi a pedagógia különböző folyamatait.	Azonosítja a pszichológia tudományát, alap- és alkalmazott tudományait, nézőpontjait, kutatási és vizsgálati módszereit.	Pszichológiai ismeretei segítségével kompetenciájának megfelelően végzi munkáját.	Szakmai ismeretek birtokában felelősen, és az etikai szabályokat betartva a személyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.	Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése)
Munkája során elméleti ismeretei birtokában támogatja a megismerő folyamatok fejlesztését.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a kognitív, a megismerő lelki tevékenységekről.	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint, a gyermekek, tanulók életkori sajátosságainak megfelelően segíti a nevelést	Munkája során figyelembe veszi és tiszteletben tartja a gyermekek egyéni jellemzőit.	Ismeri a biztonságos és etikus internet- és médiahasználat szabályait.
Felismeri és értelmezi a gyermekek érzelmeit és motivációit.	Azonosítja az érzelmek és motivációk jellemzőit és jelentőségét a viselkedésben, a személyiség működésében és fejlődésében.	Munkája során segíti a gyermekek érzelmeinek megfelelő kifejezését. Motiválja a gyermekeket a különböző tevékenységek végzésére.	Tiszteletben tartja a gyermekek érzelmeit, motivációját, támogatja őket az önkifejezésben és az önmegvalósításban.	Önálló információgyűjtése, és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Megismeri a gyermekeket és támogatja a személyiségfejlődésüket.	Meghatározza a személyiség fogalmát, fejlődésének törvényszerűségeit	A munkáját irányító szakember útmutatásai szerint megfigyeléseket	Munkája során tiszteletben tartja a személyiséget, az	Az információ-források kritikus használatát.
				Létrehoz és használ digitális tartalmakat.

	és befolyásoló tényezőit, valamint az alapvető személyiségelméleteket.	végez, megismeri a tanulókat.	egyéni különbségekre építve differenciált bánásmódot alkalmaz.	Digitális eszközök és internet segítségével információt gyűjt, azokat etikusan használja és rendszerezetten tárolja.
Munkája során a különböző életkorú gyermekek sajátosságainak megfelelő segítséget nyújt. Felismeri az egészséges és zavart személyiségfejlődés jeleit.	Meghatározza a fejlődés fogalmát, jellemzőit, befolyásoló tényezőit és törvényszerűségeit. Tisztában van az életkori periódusok jellemzőivel. Érti a szülő-gyermek kapcsolat és a kötődés jelentőségét.	Széleskörű fejlődéslélektani ismeretei segítségével a különböző életkori jellemzőknek megfelelően végzi munkáját.	Figyelembe veszi a gyermekek/tanulók életkori sajátosságait, törekszik az egészséges személyiségfejlődés támogatására.	
Segíti a csoportok működését és támogatja a helyes csoportnormák kialakulását. Segíti a gyermekek szocializációját.	Érti a szociálpszichológia alapfogalmait, az egyén és csoport interakcióinak hatását a személyiségfejlődésre.	A munkáját irányító szakember útmutatásai során megfigyeléseket végez a csoport működésével kapcsolatosan és ezeket megfelelően dokumentálja.	Munkája során példát mutat a közösségi együttműködésben. Konstruktív probléma- és konfliktusmegoldó technikákat alkalmaz.	
Komplexen értelmezi a pedagógiai és pszichológiai ismereteit és ennek megfelelően a gyermekek és csoportok nevelésében és személyiségfejlesztésében támogatást nyújt.	Tudja a pedagógiai pszichológia alapvető fogalmait. Megérti a gyermekek/tanulók személyiségfejlesztésének pedagógiai és pszichológiai vonatkozásait.	Munkája során segíti a munkáját irányító szakembereket a különböző nevelési és oktatási célok és feladatok megvalósításában.	Munkája során törekszik a gyermekek/tanulók megismerésére és segítő támogató nevelési és tanulási légkör megteremtésére.	
Az óvodás gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve végzi nevelő munkáját.	Megnevezi az óvodás gyermek pszichés fejlődésének sajátosságait és az iskolaérett gyermek jellemzőit.	Az óvodapedagógus irányításával önállóan végzi nevelő munkáját.	Az óvodás gyermek személyiségének tiszteletével végzi nevelő munkáját.	
A gyermek érzelmi fejlődése és biztonsága érdekében helyes nevelési módszereket alkalmaz.	Tudja az érzelmi nevelés lehetőségeit, módszereit óvodás korban.	Az óvodás gyermekek számára érzelmi támogatást nyújt.	Nevelő munkájában pozitív, támogató érzelmi légkört teremt.	

A gyermekek életkorának és igényeinek megfelelően segíti a játéktevékenységet. Felismeri a játékban előforduló zavarokat.	Érti a játék személyiségfejlődést támogató szerepét az óvodai nevelésben, azonosítja a játéktevékenység során előforduló zavarok okait, jellemzőit.	A gyermekek játéktevékenységeit önállóan segíti Megfelelő feltételeket teremt a játékhoz.	Támogatja a gyermekek önálló, szabad játéktevékenységeit, figyelembe veszi a gyermekek eltérő igényeit.	
A nevelési helyzetnek, a gyermek életkorának megfelelő mesét választ.	Tisztában van a mese érzelmi nevelésben és személyiségfejlődésben betöltött szerepével.	Önállóan, a nevelési helyzetnek megfelelően mesél.	A mese kiválasztásában figyelembe veszi a gyermekek igényeit.	

A tantárgy témakörei

„Adottságtól a tehetségig” (A személyiség kibontakoztatása)

Személyiség és egyéniség

Személyiségfejlődést befolyásoló hatások

Velünk született adottságaink

Mire vagyok képes, miben vagyok ügyes? (Képességekből készségek és jártasságok)

Mi fán terem a kompetencia?

Többféleképpen lehetek intelligens? (Az intelligencia fogalma, területei)

Másként látom és csinálom, mint mások? (A kreativitás jellemzői és fejlesztése)

Mindenki jó valamiben, na, de miben?! (A tehetségígéret, tehetség felismerése)

Könnyű neked, ha intelligens, kreatív és tehetséges vagy?! (A tehetségígéret, a tehetség kibontakoztatása)

Gyakorlat- és élményorientált feldolgozás (projektek egyéni és csoportmunkában).

Általános pszichológia

A pszichológia fogalma, tárgya, felosztása, helye a tudományok rendszerében

A megismerő folyamatok rendszere

Az érzékelés

Az észlelés, az érzéki csalódások

A figyelem

A képzelet

Az emlékezés

A tanulás

A gondolkodás

A motiváció

Az érzelem

A stressz

Személyiséglélektan

A személyiséglélektan fogalma

A személyiség fogalma

A személyiség kialakulása, fejlődése

A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők

A személyiség tipológiai megközelítése

Személyiségelméletek

A jellem

Az érett személyiség kritériumai

Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan tárgya, alapvető kérdései

A pszichikai fejlődéstörvények

A fejlődés fogalma, menete, mozgatórugói

A fejlődést befolyásoló tényezők

Életkori szakaszok jellemzői

Erikson és Piaget fejlődésmodellje

Fejlődésbeli eltérések és különbségek, a fejlődés zavarai

A gondolkodás fejlődése

A mozgás fejlődése

A verbális és a nonverbális kommunikáció fejlődése

Az intelligencia és a kreativitás fejlődése

Az énkép és az éntudat fejlődése

Az érzelmek és az akarati élet fejlődése

A játék, a rajz és a mesék szerepe a gyermek fejlődésében

A korai anya-gyermek, apa-gyermek kapcsolat

A kötődés fogalma, a kötődés mintázatai, zavarai

A szocializáció és a szociális tanulás

Az identitás fogalma, kialakulása és fejlődése és az identitáskrizisek

Szociálpszichológia

A szociálpszichológia fogalma, tárgya, kutatási területei

Szociálpszichológiai neves kísérletek

Interakció-kommunikáció, az emberek közötti kapcsolattartás jellemzői

A személyészlelés (személypercepció)

Fizikai és szociális észlelés

Pontosság az érzelmek észlelésében, a hangulat befolyásoló hatása

Gondolkodási sztereotípiák mások megismerésében (előítélet, stigma)

A társas kapcsolatokat befolyásoló tényezők

A konfliktus fogalma, fajtái, konfliktuskezelési stratégiák

A státusz és a szerep

A szereptanulás, szocializáció

A szerepfeszültség, szerepkonfliktus

A csoport fogalma, típusai, a csoport működése

A csoporthoz tartozás motivációi és a csoportdinamika

A csoporton belüli szerepek, spontán vezetők szerepe a csoportban

A társas befolyásolás: konformitás, engedelmesség, vezetés

Agresszivitás, a bántalmazás okai, formái, a kezelés és a megelőzés lehetőségei

A gyermeknevelés pszichológiája

A gyermekek/gyermekcsoportok megismerésének módszerei

Az óvodás gyermek személyisége

Az iskolaérett gyermek

A pedagógus/nevelő személyisége, az óvodai nevelés légköre

A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái

A nevelési attitűd fogalma és típusai

Intézményi szocializáció a bölcsődében és óvodában

Társas készségek, szociális kompetencia óvodáskorban

Kötődés és szeretetnyelv a nevelő és a gyermek között

Érzelmi nevelés, érzelmi intelligencia fejlesztése gyermekkorban

Magatartási és beilleszkedési nehézségek, zavarok

Lelki egészségvédelem gyermekkorban

Játék- és mesepszichológia

Az óvodáskorú gyermek világképe, gondolkodása
 A mese és a gyermeki világkép
 A mesei kettős tudat
 Mese és a képzelet kapcsolata, fejlesztő hatása
 Az érzelmi intelligencia fejlesztése mesékkel
 A gyermekkori mesekorszakok
 A mese személyiségfejlesztő hatásai
 A játék pszichológiai szemmel
 A játék fogalma és jelentősége, legfontosabb sajátosságai és jellemzői
 Miért játszunk? Játékelméletek
 Játék és motiváció
 A játék külső feltételei
 Játékfajták
 Játék és fejlődés
 Szabadjáték
 A játékdiasztika és -terápia

Pedagógiai gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A pedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek a bölcsődék, köznevelési és szakképző intézmények szakmai munkájába, megismerjék a nevelés és oktatás különböző szintjeit. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlődés segítésének rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elméleti ismereteit alkalmazza a mindennapok gyakorlatában és speciális helyzetekben.	Tudja a pedagógiai, pszichológiai, oktatással-neveléssel kapcsolatos fogalmakat.	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi szakirányú gondozó-nevelő munkáját.	Feladatait, munkáját a szakmai, etikai szabályok betartásával és betartatásával végzi.	Információgyűjtése, felhasználása, tárolása

Részt vesz az intézmény adminisztrációs feladataiban, írásos dokumentumokat, nyilvántartásokat, foglalkozásterveket, környezet- és esettanulmányt készít, szükség szerint üzenetet ír és nyomtatványt tölt ki.	Azonosítja az intézmények adminisztrációs feladatait, a nyilvántartások, környezet- és esettanulmány készítésének módját és szabályait	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi adatgyűjtéssel és dokumentálással kapcsolatos munkáját.	Feladatait, munkáját a szakmai, etikai szabályok betartásával és betartatásával végzi.	Információ gyűjtése, felhasználása, tárolása Digitális, internet alapú kommunikáció Digitális tartalmak létrehozatala
A pedagógus/szakember instrukciói alapján segíti a játéktevékenységet. Kreatívan alkalmazza az életkori sajátosságoknak megfelelő játékokat. Egyszerű játékeszközöket készít.	Meghatározza a különböző életkorokra jellemző játéktevékenységeket, azok eszközeit, szerepüket a személyiségfejlődésben.	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi szakirányú gondozó-nevelő munkáját.	A játéktevékenységet a gyermekek életkori fejlettségének és testi épségének figyelembevételével segíti.	Problémamegoldás, gyakorlati alkalmazás
Szakszerűen megfigyeli és megismeri a gyermek, serdülő, fiatal tevékenységeit.	Alkalmazza a gyermek/tanuló megfigyelésének és megismerésének módjait, és megérti ezek pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételeit.	Kompetenciájának megfelelően megfigyeléseket végez, az adatokat, információkat a szempontoknak megfelelően pontosan dokumentálja.	A munkája során figyelembe veszi a gyermekek/tanulók egyéni sajátosságait. A gyermek megismerése során megszerzett információkat etikusan kezeli.	A gyermekek, serdülők, fiatalok megismerésének, megfigyelésének eredményeit elektronikus dokumentumokban is tudja rögzíteni és rendszerezni.
Segíti a gyermekek/tanulók játék, munka és tanulási tevékenységeit. A szakember útmutatási szerint részt vesz az előkészítésben és a kivitelezésben	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a gyermekek/tanulók különböző játék, munka és tanulási tevékenységeiről, valamint ezek tervezéséről, szervezéséről, kivitelezéséről.	A pedagógus útmutatása szerint előkészíti a tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást. A gyermekek, serdülők, fiatalok sajátosságainak megfelelően segítséget nyújt a feladat elvégzésében.	A tevékenységek előkészítésében és kivitelezésében IKT eszközöket használ.
Előkészíti a különböző művészeti tevékenységet és közreműködik a megvalósításában.	Ismeri az életkor-nak megfelelő művészeti tevékenységeket és azok alkalmazásának módjait (gyermekirodalom, ének-	A pedagógus útmutatása szerint előkészíti a művészeti tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást	A művészeti tevékenységek előkészítésében, kivitelezésében IKT eszközöket használ.

	zene, dramatizálás, kreatív alkotó tevékenységek és mozgáskultúra).			
A gondozási és egészségnevelési feladatokat szakszerűen, a gyermek, serdülő, fiatal sajátosságainak, szükségletének megfelelően végzi. Biztonságos környezetet teremt a gyermekek, serdülők, fiatalok fejlődéséhez.	Megnevezi az egészséges fejlődés jellemzőit a különböző életkorokban. Meghatározza a napirendhez kapcsolódó gondozási és egészségnevelési feladatokat. Korszerű egészségnevelési ismeretekkel rendelkezik.	Kompetenciának megfelelően gondozási és egészségnevelési feladatokat végez.	Munkája során türelemmel, empátikusan végzi gondozási-egészségnevelési feladatait. Figyel a biztonságos környezetre és a balesetek megelőzésére.	Egészségnevelési feladataihoz kapcsolódóan IKT eszközöket használ.
Közreműködik a szabadidős programok tervezésében, szervezésében és lebonyolításában. A programokhoz kapcsolódóan ötleteket, javaslatokat fogalmaz meg.	Ismeri a különböző intézmények szokásos szabadidős programjait, rendezvényeit, ünnepélyeit, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezési, szervezési feladatokat.	Az útmutatásnak megfelelően részt vesz a szabadidős programok, rendezvények, ünnepélyek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában.	Megjelenésében és viselkedésében példát mutat a gyermekek/tanulók számára a különböző programokon. Munkája során támogatja a gyermekek ünnepkehez, hagyományokhoz kapcsolódó értékrendjének fejlődését.	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ.
Kiegyensúlyozott interperszonális kapcsolatokat alakít ki, adekvátan kommunikál, valamint együttműködik a családdal.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a családról és annak egészséges működéséről. Azonosítja a diszfunkcionális család, a családi krízisek és a veszélyeztetett, valamint a hátrányos helyzetű gyermek jellemzőit, a prevenció és beavatkozás lehetőségeit.	Támogatja a nevelő/pedagógus munkáját. Felismeri a veszélyeztetettség jellemzőit, szükség szerint jelzéssel él a gyermekvédelem megfelelő szakembere felé.	Munkáját empátikusan, toleránsan és előítéletmentesen végzi. Kompetenciájának megfelelően biztosítja a gyermekek/tanulók egyenlő bánásmódját.	A családdal való együttműködés során szükség szerint IKT eszközöket használ.

A tantárgy témakörei

„Kicsi vagyok én, majd megnövök én”

A különböző életkorú (0-18 év) gyermekek, serdülők, fiatalok fejlődésének jellemzői:

- testi és mozgásfejlődés
- gondolkodás fejlődése
- érzelmi és akarati fejlődés
- beszédfejlődés
- szocializáció, énefejlődés
- önkiszolgálás

A gyermekek, serdülők, fiatalok és az intézmények megismerésének lehetőségei

A bölcsőde és a köznevelési és szakképző intézmények, alternatív pedagógiai intézmények, civil szervezetek, stb. működésének megismerése (jogszabályi háttér, intézményi rendszer, adott intézmény személyi feltételei, épület felépítése, működési feltételei)

A gyermekek, serdülők, fiatalok megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

A gyermekek, serdülők, fiatalok tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése

A gyermekek, serdülők, fiatalok fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség (9-10. évfolyam; 13. évfolyam)

A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői

A nevelő és a gyermek/tanuló kapcsolata

Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése

A gyermekek testi képességei fejlődésének segítése

A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei
Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján

Tevékenységekhez kapcsolódó kreatív alkotás

A kézműves munkafolyamatok alkalmazása (tervezés, anyag- és technikaválasztás, kivitelezés, díszítés)

A természetes anyagok és felhasználási lehetőségeik, öko-design, újrahasznosítás

A rajzolás, festés, mintázás alapelemei, különböző technikák alkalmazásának módjai

Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei

Báb-, makett- és díszletkészítés, dekoratív felületalakítás

Népművészethez és néphagyományhoz kapcsolódó tárgyak készítése

Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái

A manuális tevékenységek szerepe a gyermek mozgás- és személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése

A pedagógiai gyakorlat megszervezésének elvei:

9. évfolyamon elsősorban a különböző gyermekjóléti, gyermekvédelmi és köznevelési, szakképző intézmények, alternatív pedagógiai intézmények, civil szervezetek (bölcsőde, óvoda, pedagógiai szakszolgálat, általános iskola, köznevelési, szakképző intézmények, stb.) működésének megismerése a cél, valamint a későbbi évfolyamok gyakorlatának előkészítése meghatározott tananyag tartalmakkal, pl.: megfigyelés módszere. **A gyakorlat iskolai gyakorlatként valósul meg.** A tanulók a pedagógiai gyakorlat oktatójával látogatnak el a gyakorlólhelyekre. **Alkalomszerűen, monitorozó jelleggel, de meghatározott szempontok szerint látogatják meg az intézményeket.**

10. évfolyamon az elsődleges cél a bölcsőde, az óvoda belső világának és a bölcsődés, óvodáskorú gyermekek jellemzőinek megismerése. Az életkorhoz kötődve a gyermekirodalom, énekzene, játéktevékenység megismerése, a nevelő feladatainak megismerése és segítése. A gondozási tevékenységekkel való megismerkedés. **A gyakorlat iskolai gyakorlatként valósul meg.** A tanulók a pedagógiai gyakorlat oktatójával látogatnak el a gyakorlólhelyekre. **Alkalomszerűen, monitorozó jelleggel, de meghatározott szempontok szerint látogatják meg az intézményeket.**

1/13. évfolyamon elsősorban a különböző gyermekjóléti és köznevelési, szakképző intézmények, alternatív pedagógiai intézmények, civil szervezetek (bölcsőde, óvoda, pedagógiai szakszolgálat, általános iskola stb.) működésének megismerése a cél, valamint a későbbi évfolyamok gyakorlatának előkészítése meghatározott tananyag tartalmakkal, pl.: megfigyelés módszere. **A gyakorlat iskolai gyakorlatként valósul meg.** A tanulók a pedagógiai gyakorlat iskolai oktatójával látogatnak el a gyakorlólhelyekre.

A képzés során alkalomszerűen, monitorozó jelleggel, de meghatározott szempontok szerint látogatják meg az intézményeket.

A tanév első félévében elsődleges cél a bölcsőde, óvoda belső világának és a bölcsődés és óvodáskorú gyermekek jellemzőinek megismerése. Az életkorhoz kötődve a gyermekirodalom, ének-zene, játéktevékenység megismerése, a nevelő feladatainak megismerése és segítése. A gondozási tevékenységekkel való megismerkedés. **A gyakorlat iskolai gyakorlatként valósul meg.** A tanulók a pedagógiai gyakorlat iskolai oktatójával látogatnak el a gyakorlólhelyekre. **Havi rendszerességgel töltik a gyakorlatot az intézményekben.**

A második félévben a gyakorlat tartalma: az óvodai gyakorlat tantárgy tematikája szerint folytatódik.

Óvodai nevelés tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje az óvodai nevelés, gondozás alapvető céljait, feladatait, a tevékenységirányítás módszereit, a tehetségfelismerés, -fejlesztés óvodai lehetőségeit. A tantárgy tanulása során képessé válik arra, hogy önállóan tudja támogatni a gyermekek óvodai tevékenységeit az óvodapedagógus irányítása alapján.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Általános és új szakmához kötődő digitális kompetenciák
Közreműködik az óvodai nevelés feladatainak megvalósításában.	Megnevezi az óvodai nevelés célját, feladatait, sajátosságait.	Az óvodapedagógus irányításával, önállóan végzi munkáját.	Az óvodáskorú gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve segíti az óvodapedagógus munkáját.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi és etikai szabályok betartásával.
Figyel az egyéni sajátosságokra. Differenciáltan végzi munkáját. Egyénre szabott fejlesztő játékokat alkalmaz.	Azonosítja a korosztály sajátosságait és a gyermekek egyéni szükségleteit, igényeit, szokásait.	Észreveszi az egyéni különbségeket, az eltérő fejlődési ütemhez igazodva segíti a gyerekek óvodai tevékenységeit.	Empatikusan fordul a gyermekekhez, egyéni igényeikre reagál.	Az információforrások kritikus használata. A gyermekek, megismerésé-

Egyeztetni a napi nevelési/gondozási feladatok menetét az óvodapedagógussal. A helyes szokások kialakításában aktívan közreműködik.	Tudja az óvodai napirendet és a hozzá kapcsolódó feladatokat.	Az óvodapedagógussal együttműködve, önállóan végzi munkáját.	A napirend megvalósítása során következetesen, egyúttal rugalmasan végzi munkáját.	nek, megfigyelésének eredményeit elektronikus dokumentumokban is tudja rögzíteni és rendszerezni Létrehoz és használ digitális tartalmakat. A tevékenységek előkészítésében és kivitelezésében IKT eszközöket használ.
Az óvodai programok tervét követi. Bekapcsolódik a programok, ünnepi események szervezési feladataiba.	Megnevezi az óvodai élet programjait a programok, ünnepek szervezésének alapvető feladatait.	Az óvodapedagógus irányítása mellett önállóan végzi munkáját a programok lebonyolítása során.	Tiszteli az óvodai élet hagyományait, a gyermekeket motiválja a programokban való részvételre.	
Bekapcsolódik a gyermekek óvodai tevékenységeinek tervezésébe, előkészítésébe, lebonyolításába, segíti azok megvalósítását.	Ismeri az óvodás gyermekek tevékenységeit és azok megvalósításának alapelveit, módszereit, szabályait.	Az óvodapedagógus irányításával önállóan segíti a gyermekek tevékenységeit.	Bátorítja a gyermekek önálló tevékenységét, pozitív megerősítéssel motiválja őket az aktív részvételre.	

A tantárgy témakörei

Az óvodai nevelés alapjai

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának megismerése

Óvodakép, gyermekkép

Az óvodai nevelés feladata, célja, alapelvei, sajátosságai

Az óvoda személyi és tárgyi feltételei

Az óvodai nevelés szereplői, szakmai kapcsolatrendszere

Az óvodai nevelő szerepe és tulajdonságai

Egyéni bánásmód az óvodai nevelő tevékenységében

A családi és az óvodai nevelés összhangja

Egy konkrét óvoda pedagógiai programjának megismerése

Balesetvédelem és biztonság megteremtése az óvodai tevékenységek közben

Nevelési területek az óvodában

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Egészségnevelés, egészségfejlesztés

Környezeti nevelés

Napirendi tevékenységek és gondozási feladatok segítése

Az óvodai élet tevékenységi formái

Játék (szabadjáték, nevelés a játékban, viselkedési problémák a játékban, a játéksegítés általános alapelvei)

Verselés, mesélés

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Mozgás

A külső világ tevékeny megismerése (közlekedés, tájékozódás)

Munka jellegű tevékenységek

Tevékenységekben megvalósuló tanulás (mesterségek megismerése, játékos matematikai nevelés)

Óvodai tevékenységirányítás módszerei

Gyermekekörzpontúság, játékkörzpontúság

A didaktikai alapelvek érvényesítése (tudatosság és aktivitás, szemléletesség, elmélet és gyakorlat kapcsolata, az ismeretek tartós elsajátítása, a tanulás rendszeressége, közösségi élet és a gyermekkel való egyéni bánásmód, az óvoda és az élet kapcsolata, tudományosság, fokozatosság, a tanulás motivációja, a tudás tartóssága)

A gyermekek motiválása, cselekvésre készítése

Irányított megfigyelésre épülő tanulás, tapasztalatszerzés

A felfedezési tanulás lehetőségei

Az utánzásos minta- és modellkövetési magatartás és viselkedéstanulás

Spontán játékos tapasztalatszerzés

Gyakorlati problémamegoldás

Cselekvési tanulás

Gyermekek kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés

Társas kapcsolatokra, együttműködésre építő módszerek (kooperatív és projekt munka az óvodában)

Fokozatosság az önállóságra nevelésben

Pozitív élettér kialakítása az óvodai csoportban (fegyelem, fegyelmezetlenség, tekintély)

A fegyelmezetlenség megelőzésének módszerei

Tehetségigéret az óvodában

Mi a tehetség? A tehetséggondozás indokoltsága

Történeti áttekintés

Tehetségmodellek (Renzulli, Mönks, Czeizel Endre)

A tehetségterületek megismerése (intellektuális, nyelvi, zenei, matematikai-logikai, vizuális-téri, test-mozgásos, szociális-interperszonális)

A tehetségigéret megvalósítása óvodás korban, a tehetség felismerésének lehetőségei

A tehetségigéret jellemzői óvodás korban

A tehetség és a kreativitás kapcsolata

Az egyéni és csoportos tehetségfejlesztés lehetőségei az óvodában

A tehetséggondozás során felmerülő nevelési problémák

Az óvodai nevelő feladatai a tehetségfejlesztésben

Óvodai gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

Az óvodai gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvoda szakmai munkájába. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlődés rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az óvoda működési szabályainak megfelelően, szakszerűen végzi nevelő munkáját.	Tudja az óvoda működésének személyi, tárgyi feltételeit, valamint, az óvodai nevelés alapvető dokumentumait, (pedagógiai program, házirend, nevelés dokumentáció).	Kompetenciahatárait megtartva felelősen végzi munkáját.	Etikusan, a gyermekek szükségleteit, igényeit figyelembe véve végzi munkáját.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi és etikai szabályok betartásával.

A gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak megfigyelését, megismerési módjait szakszerűen alkalmazza munkája során.	Azonosítja a gyermekek és gyermekcsoportok életkori jellemzőit és az eltérő fejlődési jellemzőket.	A gyermekek és gyermekcsoportok megismerését az óvodapedagógus irányítása mellett önállóan végzi.	A gyermek és gyermekcsoportok megismerése során keletkezett adatokat az adatvédelmi és etikai alapelveknek megfelelően kezeli.	Az információforrások kritikus használata. A gyermekek, megismerésének, megfigyelésének eredményeit elektronikus dokumentumokban is tudja rögzíteni és rendszerezni. Létrehoz és használ digitális tartalmakat. A tevékenységek előkészítésében és kivitelezésében IKT eszközöket használ.
A különleges bánásmódot igénylő gyermek neveléséhez kapcsolódó gondozási feladatokat ellátja.	Felismeri a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelési-gondozási sajátosságait, szükségleteit.	Támogatja az óvodapedagógus, gyógypedagógus speciális gondozó-nevelő munkáját	Az egyéni bánásmód tiszteletben tartásával végzi munkáját.	Információgyűjtése, felhasználása, tárolása. Digitális, internet alapú kommunikáció.
Részt vesz az intézmény adminisztrációs feladataiban. Mulasztási naplót vezet.	Megnevezi az óvoda adminisztrációs feladatait. Tudja a dokumentumok vezetésének módját és szabályait.	Az óvodapedagógus irányítása mellett önállóan végzi adatgyűjtéssel és dokumentálással kapcsolatos munkáját.	Feladatait, munkáját a szakmai, etikai szabályok betartásával végzi.	Digitális tartalmak létrehozatala.
Kreatívan alkalmazza az életkori sajátosságoknak megfelelő játékokat. Egyszerű játékeszközöket készít.	Meghatározza a különböző életkorokra jellemző játéktevékenységeket, azok eszközeit, szerepüket a személyiségfejlődésben.	Az óvodapedagógus irányítása mellett önállóan végzi munkáját.	A játéktevékenységet a gyermekek életkori fejlettségének és testi épiségének figyelembevételével támogatja.	A tevékenységek előkészítésében és kivitelezésében IKT eszközöket használ.
Segíti a gyermekek játék, munka és tanulási tevékenységeit. A szakember útmutatási szerint részt vesz az előkészítésben	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a gyermekek különböző játék, munka és tanulási tevékenységeiről, valamint	Az óvodapedagógus útmutatása szerint előkészíti a tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást. A gyermekek sajátosságaiknak megfelelően segítséget	

és a kivitelezésben.	ezek tervezéséről, szervezéséről, kivitelezéséről.		nyújt a feladat elvégzésében.	
Előkészíti a különböző művészeti és kreatív tevékenységet és közreműködik a megvalósításában.	Ismeri az életkornak megfelelő művészeti tevékenységeket és azok alkalmazásának módjait (gyermekirodalom, ének-zene, dramatizálás, kreatív alkotó tevékenységek és mozgáskultúra).	Az óvodapedagógus útmutatása szerint előkészíti a művészeti tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást.	A művészeti tevékenységek előkészítésében, kivitelezésében IKT eszközöket használ.
A gondozási és egészségnevelési feladatokat szakszerűen, a gyermek sajátosságainak, szükségletének megfelelően végzi. Biztonságos környezetet teremt a gyermekek fejlődéséhez.	Megnevezi az egészséges fejlődés jellemzőit a különböző életkorokban. Meghatározza a napirendhez kapcsolódó gondozási és egészségnevelési feladatokat. Korszerű egészségnevelési ismeretekkel rendelkezik.	Kompetenciának megfelelően gondozási és egészségnevelési feladatokat végez.	Munkája során türelemmel, empátikusan végzi gondozási-egészségnevelési feladatait. Figyel a biztonságos környezetre és a balesetek megelőzésére.	Egészségnevelési feladataihoz kapcsolódóan IKT eszközöket használ.
Közreműködik a szabadidős programok tervezésében, szervezésében és lebonyolításában. A programokhoz kapcsolódóan ötleteket, javaslatokat fogalmaz meg.	Megnevezi az óvoda szokásos szabadidős programjait, rendezvényeit, ünnepéyleit, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezési, szervezési feladatokat.	Az útmutatásnak megfelelően részt vesz a szabadidős programok, rendezvények, ünnepélyek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában.	Megjelenésében és viselkedésében példát mutat a gyermekek számára a különböző programokon. Munkája során támogatja a gyermekek ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó értékrendjének fejlődését.	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ.

Kiegyensúlyozott interperszonális kapcsolatokat alakít ki, adekvátan kommunikál, együttműködik a családdal.	Érti a családi és az óvodai nevelés kapcsolatának jelentőségét. Megnevezi a gyermekvédelemhez kapcsolódó prevenció és beavatkozás lehetőségeit.	Támogatja a családdal való kapcsolattartásban az óvodapedagógus munkáját. Felismeri a veszélyeztetettség jellemzőit, szükség szerint jelzéssel él.	Munkáját empátikusan, toleránsan és előítéletmentesen végzi. Kompetenciájának megfelelően biztosítja a gyermekek egyenlő bánásmódját.	A családdal való együttműködés során szükség szerint IKT eszközöket használ.
Bekapcsolódik az anyanyelvi – értelmi fejlődés folyamatba.	Meghatározza az anyanyelvi értelmi fejlesztés lehetőségeit óvodás korban.	Az óvodapedagógus irányításával alkalmazza a fejlesztés módszereit, eszközeit.	Kommunikációjával példát mutat. Támogatja a gyermekek sokoldalú megismerő tevékenységeit.	
Felhasználja a környezettudatos nevelés óvodai lehetőségeit, eszközeit.	Érti a környezettudatos nevelés fontosságát, feladatait.	Együttműködik az óvodapedagógussal a környezettudatos nevelés feladatainak megvalósításában.	Elkötelezett a környezettudatos szemlélet kialakításában, példát mutat.	
Bekapcsolódik a mozgásfejlesztés folyamatába. Az életkornak megfelelő fejlesztő módszereket, eszközöket szakszerűen használja.	Megnevezi a mozgásfejlesztés lehetőségeit és feladatait, módszereit óvodáskorban.	Az óvodapedagógus útmutatásával végzi a mozgásfejlesztéshez kapcsolódó feladatait.	Sokszínű mozgásos tevékenységre ösztönzi a gyermekeket.	
Részt vesz az ünnepek, programok előkészítésében, lebonyolításában.	Érti a hagyományőrzés, értékátadás fontosságát; ismeri ezek lehetőségeit (jeles napok, ünnepélyek, rendezvények).	Az óvodapedagógussal együttműködik a tervezés, szervezés, lebonyolítás folyamatában.	Elkötelezett a hagyományok megőrzésében és átadásában.	

A tantárgy témakörei

Az óvoda működésének megismerése

Az óvoda működésének megismerése (az adott intézmény személyi feltételei, az épület felépítése, működési feltételei)

Az óvoda pedagógiai programjának, házirendjének megismerése

Az óvodai nevelés dokumentációjának megismerése (csoportnapló, az óvodás gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció, felvételi és mulasztási napló)

Adminisztrációs feladatok az óvodában

Felvételi és mulasztási napló vezetése

A csoportba járó gyermekek adatainak kezelése, adatvédelem

A gyermek tevékenységének megfigyelése, támogatása, problémahelyzetek elemzése

A gyermekek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség

Az óvodai befogadás folyamata, alapelvei, nehézségei

A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői

A nevelő és a gyermek kapcsolata

A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése

A gyermek játéktevékenységének alakulása

Játéktevékenység segítése

A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói

A különleges bánásmódot igénylő gyermek: sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, kiemelten tehetséges gyermek

A gyermekek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése

Az óvodai élet tevékenységi formáinak megfigyelése, segítése

Játék (szabadjáték, nevelés a játékban, viselkedési problémák a játékban, a játéksegítés általános alapelvei)

Verselés, mesélés

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Mozgás

A külső világ tevékeny megismerése (közlekedés, tájékozódás)

Munka jellegű tevékenységek

Tevékenységekben megvalósuló tanulás (mesterségek megismerése, játékos matematikai nevelés)

Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése

A gyermekek testi képességek fejlődésének segítése

A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján

Az óvodai neveléshez kapcsolódó gondozási tevékenységek megfigyelése és kivitelezése

Az egészséges életmód igényének és szokásainak kialakítása

A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;

A testápolás, szobatisztaságra nevelés, a tisztálkodás, öltözködés segítése és szokásainak kialakítása

A kulturált étkezés szokásainak kialakítása

A nyugodt alvás, pihenés biztosítása

Az egészséges és biztonságos környezet megteremtése

Speciális gondozási feladatok ellátása

Anyanyelvi és értelmi fejlesztés megfigyelése, segítése

A mondókák, versek, mesék kiválasztása

A mesélés

Mondókák, versek bemutatása, gyakorlása a gyerekekkel

Éneklés, énekek bemutatása, gyakorlása a gyerekekkel

Az elsajátított előkészítő gyakorlatok alkalmazása (a szakember irányításával) az óvodások körében

Tevékenységekhez kapcsolódó kreatív alkotás

A manuális tevékenységek szerepe a gyermek mozgás- és személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése

A kézműves munkafolyamatok alkalmazása (tervezés, anyag- és technikaválasztás, kivitelezés, díszítés)

A természetes anyagok és felhasználási lehetőségeik, öko-design, újrahasznosítás

A rajzolás, festés, mintázás alapelemei, különböző technikák alkalmazásának módjai

Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei

Báb-, makett és díszletkészítés, dekoratív felületalakítás
Népművészethez és néphagyományhoz kapcsolódó tárgyak készítése
Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái

Környezettudatos nevelés, tevékenységek a kertben

Környezeti nevelés, szemléletformálás lehetőségei az óvodai nevelés folyamatában
A környezet rendjének megtartása
Ismerkedés a Zöld Óvodák Hálózattal, az Erdei Óvodai Programmal stb.
Növények, állatok, élősarok gondozása
Zöldséges- és virágoskert gondozása, ismerkedés a gyógynövényekkel
Kerti eszközök, szerszámok biztonságos használata, komposztálás
A környezet tevékeny megismerése és védelme a kirándulások során
A szelektív hulladékgyűjtésre nevelés, az újrahasznosítás lehetőségei az óvodában
Energiatudatosságra, energiatakarékosságra nevelés a mindennapokban
Zöld jeles napok az óvodában (állatok, víz, föld, madarak, fák napja, stb.)

Mozgásos tevékenységek óvodáskorban

Mozgásfejlődés és -fejlesztés 0-6 éves korban
Mozgásfejlesztés a természetes mozgások segítségével
Motoros képességek fejlesztése játékokkal (utánzó játékok, fogójátékok, dobójátékok, sor- és váltóversenyek stb.) óvodáskorban
Járás- és gimnasztikai gyakorlatok vezetésének módszerei
Mindennapos mozgás tervezése, vezetése
Zenére végezhető játékos, táncos mozgásformák, mozgásos játékok
Sportfoglalkozások szervezési feladatai (gyermekfutball, korcsolya, úszás, stb.)

Óvodán belüli és kívüli programok, a hagyományörzés lehetőségei

Az intézmény napirendje, a csoport tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás segítése
A jeles napok, népszokások, helyi szokások a köznevelés és a közművelődés intézményeiben
Részvétel az óvodán kívüli programok tervezésében, szervezési feladataiban
Ünnepélyek, rendezvények (pl. nemzeti, vallási ünnepek, családi nap, falu-, városnap, előadások, találkozók, könyvgyűjtés, közösségépítés, kapcsolat generációk között stb.)

Családi nevelés és az óvodai nevelés kapcsolata

Együttműködés a családdal, szakemberekkel (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztőpedagógus stb.)

Az óvodai szülői értekezletek szerepe, témái

A gyermek otthoni környezetének megismerése, családlátogatás

Az interperszonális kapcsolatok (szülő, gondviselő-gyermek-óvodapedagógus), a konfliktuskezelés hatékony módszerei

Az óvoda prevenciós munkája (a jelzőrendszer működése)

Gondozás és egészségnevelés tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék az egészség és az egészséges életmód, valamint az egészségnevelés, mentálhigiéné alapfogalmait. Ismereteik birtokában a tanulók képessé váljanak a különböző sajátosságú és életkorú gyermekek, serdülők, fiatalok alapvető szükségleteinek kielégítésére, valamint higiénés szokásaik és egészségtudatos magatartásuk kialakulásának támogatására. A tanulók ismereteket szereznek a biztonságos és egészséges környezet megteremtéséről, valamint az oktató nevelő munka során előforduló balesetek megelőzéséről és az elsősegélynyújtás feladatairól. Megismerik a betegség tüneteit mutató gyermek ellátásának alapvető teendőit.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szervező-készsége, rugalmassága és állóképessége, valamint biztos szakmai tudása birtokában megold váratlan helyzeteket is.	A gondozás és egészségnevelés területén széleskörű ismeretekkel rendelkezik.	Ismeri saját kompetenciahatárait és ennek megfelelően jár el. A rábízott feladatokat önállóan elvégzi.	Pontosan, határidőre végzi el a rábízott feladatokat. Szükség esetén az előzetes tervektől eltérve rugalmasan alkalmazkodik a változásokhoz.	Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése).

Az egészségnevelési és gondozási feladatok során az aktuális helyzetnek megfelelő verbális és nonverbális kommunikációt alkalmaz.	Azonosítja a verbális és nonverbális kommunikáció sajátosságait. Tudja a kapcsolatteremtés formáit, lehetőségeit a gyermekekkel/tanulókkal és a családjukkal.	Kompetenciájának megfelelően kommunikál a szülőkkel, hozzátartozókkal. Köznyelvi és szakmai kommunikációja az adott helyzetnek és feladatnak megfelelő, hiteles.	Kimondott és leírt szavaiért felelősséget vállal. Munkáját az etikai szabályok betartásával végzi. Kommunikációja során betartja az udvariasság szabályait.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Az információforrások kritikus használata. Létrehoz és használ digitális tartalmakat. Együttműködés a tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Munkája során felismeri a rábízott gyermekek/tanulók szükségleteit és ezeket képes az egyéni sajátosságoknak megfelelően kielégíteni.	Azonosítja a különböző gyermekek/tanulók életkori sajátosságait, szükségleteit.	A gyermekek szükségleteit képes önállóan kielégíteni.	Határozott fellépés és együttérző, segítőkész magatartás jellemzi.	
Támogatja a gyermekek/tanulók egészségtudatos magatartását és az egészséges életmód kialakítását.	Meghatározza az egészségvédelem, mentálhigiéné fogalmait, módszereit, eszközeit és ezek alkalmazásának lehetőségeit a különböző életkorokban. Megnevezi az egészséges életmód követelményeit és az egészségre káros szokások hatásait.	A munkáját irányító szakember útmutatásai alapján részt vesz a gyermekek/tanulók egészségnevelésében	Egészségtudatos magatartás jellemzi, elkötelezett az egészséges életmód szokásainak kialakításában és az ezzel kapcsolatos példamutatásban.	
Megteremti a gyermekek/tanulók pihenéséhez szükséges feltételeket.	Tudja az egyes életkorokra jellemző aktív és passzív pihenés fogalmát, formáit és jelentőségét.	Biztosítja a gyermekek, serdülők, fiatalok pihenéséhez szükséges környezetet.	Munkája során törekszik a nyugodt környezet és a pozitív nevelői légkör megteremtésére.	
Gondozási munkája során a beavatkozást igénylő helyzeteket gyorsan felismeri. Figyelmét képes megosztani a rábízott gyerekek között.	Meghatározza az egészséges és biztonságos környezet megteremtésének feltételeit és lehetőségeit, valamint az elsősegélynyújtás teendőit.	Gondoskodik az egészséges és biztonságos környezet megteremtéséről. Szükség esetén elsősegélyt nyújt.	Felelősséget vállal a rábízott gyermekekért, serdülőkért, fiatalokért. Törekszik a balesetek megelőzésére. Munkáját figyelmesen és türelemmel végzi.	

Tevékenyen részt vesz a gyermekek/tanulók egészséges higiénés szokásrendszerének kialakításában.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a személyi higiéné területén.	A gyermekek/tanulók életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelő gondozási tevékenységet végez.	Elkötelezett a gyermekek/tanulók egészséges fejlődéséhez szükséges higiénés szokásrendszerének kialakításában.	
Ellátja a betegség tüneteit mutató gyermeket intézményi keretek között.	Tudja a betegség tüneteit mutató gyermek ellátásának alapvető feladatait.	A munkáját irányító szakember útmutatásai alapján ellátja a betegség tüneteit mutató gyermeket.	A betegség tüneteit mutató gyermek ellátásával kapcsolatos feladatait felelősséggel és empátiával végzi.	
Az óvodai neveléshez kapcsolódó gondozási feladatokat szakszerűen végzi. Azonosítja az óvodás gyermek speciális gondozási igényeit és ennek megfelelően végzi munkáját.	Megnevezi az óvodai neveléshez kapcsolódó gondozási tevékenységek alapelveit, szabályait. Azonosítja az óvodás korban előforduló speciális gondozási igényeket.	Az óvodai gondozási tevékenységeket önállóan végzi.	A gondozási tevékenységek során tiszteletben tartja a gyermeke egyéni szükségleteit.	

A tantárgy témakörei

Egészségvédelem

Az egészség és az egészségvédelem fogalma, célja, feladata

Az egészségnevelés fogalma, célja, módszerei, eszközei

Az egészségnevelés feladata, területei a különböző életszakaszokban

Mentálhigiéné

A gyermek, a tanuló testi szükségletei

A helyes életritmus

A táplálkozás egészségtana, a pszichés hatások jelentősége az étkezésben

A kulturált és egészséges étkezési szokások kialakítása

Az aktív és passzív pihenés és a mozgás szerepe jelentősége

A prevenció fogalma, szintjei, színterei, feladatai, eszközei

Dohányzás, alkohol és drogfogyasztás megelőzése

Személyi gondozás

A személyi gondozás fogalma, területei

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

A higiénés szokások kialakításának területei és szabályai

Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően

A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció

A személyi higiéné jellemzői, követelményei különböző életkorokban

Az óvodai neveléshez kapcsolódó gondozási tevékenységek

Az egészséges életmód igényének és szokásainak kialakítása

A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

A testápolás, szobatisztaságra nevelés, a tisztálkodás, öltözködés segítése és szokásainak kialakítása

A kulturált étkezés szokásainak kialakítása

A nyugodt alvás, pihenés biztosítása

Az egészséges és biztonságos környezet megteremtése

Speciális gondozási feladatok ellátása

A betegség tüneteit mutató gyermek gondozása

A betegség tüneteit mutató gyermek ellátása, elhelyezése

A nevelő feladata a betegség tüneteit mutató gyermek ellátása során

Teendők hányással, hasmenéssel járó betegségek esetén

Lázas gyermek ellátása, a láz okai, tünetei, a lázcsillapítás módjai

Kapcsolatfelvétel szülővel, gondviselővel, orvossal, szükség szerint mentőszolgálattal

A tartós beteg gyermek ellátása intézményi körülmények között (cukorbeteg gyermek, allergiás gyermek, stb.)

Elsősegélynyújtás

Az elsősegély fogalma, célja, a mentési lánc

Az elsősegélynyújtás általános szabályai

Mentők igénybevétele, mentőhívás szabályai

A helyszín szerepe, kimentés és a sérültek állapotfelmérése

Újraélesztés (BLS, AED)

Sebek vérzések típusai, sebellátás, kötözések

Rándulás, ficam, törés ellátása

Teendők allergiás tünetek, görcsroham esetén

Gyermek, család, társadalom tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek és elemzéseket végezzenek a gyermeket körülvevő társadalmi közösségekről (elsősorban a családról). Ismerjék meg a családi működés és fejlődés jellegzetességeit, azokat a társadalmi tényezőket, folyamatokat, amelyek hatással vannak a családra. Értsék meg, hogy a család és a család működése csak sokszínű értelmezési keret és kontextus figyelembevételével ismerhető meg. A tantárgy felkészít a családok megismerésének sokoldalú lehetőségeire, a családokkal való kommunikációra.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A szociológiai összefüggések felismerése, értelmezése.	Tudja a szociológia alapfogalmait, a társadalom fogalmát, a társadalom összetételének mutatóit, az adatok gyűjtésének módszereit, eszközeit. A társadalmat rendszerként értelmezi.	Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	Elfogadja a társadalom sokszínűségét, az egyén társadalmi meghatározottságát.	Információ gyűjtése, felhasználása, tárolása a digitális eszközök segítségével. Digitális tartalmak létrehozása. Digitális, internet alapú kommunikáció.
Megfogalmazza a társadalomban megjelenő egyenlőtlenségek okait, kialakulásának folyamatát.	Megérti a társadalmi egyenlőtlenségek, különösen az oktatási egyenlőtlenségek hatását a családok életére.	Észleli az óvodában megjelenő társadalmi problémákat és jelzi az óvodapedagógus felé. Fellép a negatív diszkrimináció kialakulása ellen.	Toleráns, előítéletmentes viselkedés az eltérő társadalmi helyzetű családokkal.	
Átlátja azokat a társadalmi tényezőket, amelyek hatással vannak a társadalom szerkezetére, a társadalmi mobilitásra és a népesedési folyamatokra.	Azonosítja a magyar társadalom szerkezetéhez, a mobilitáshoz, a demográfiához kapcsolódó alapfogalmakat.	A társadalmi problémákat elemzi, közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát.	A társadalmi problémák azonosítása során objektivitás jellemzi.	

Értelmezi a kultúra, az értékek, normák egymásra gyakorolt hatását.	Tisztában van a kultúra, szubkultúra, kulturális pluralizmus alapfogalmaival és az egyén életére gyakorolt hatásaival.	Munkája során figyelembe veszi a gyerekek szociokulturális, világnézeti sajátosságait.	Toleráns és elfogadó a különböző kulturális háttérrel rendelkező családokkal.	
Azonosítja a deviáns magatartásformákat.	Felismeri a deviáns viselkedés megnyilvánulásának jellemzőit. Érti a deviancia hatását az egyénre és a társadalomra.	Jelzéssel él az óvodapedagógus felé, ha deviáns viselkedési formát tapasztal a családonál.	Elkötelezett a deviáns magatartásformák azonosításában.	
Munkája során problémaérzékenyen közelít a pedagógiai jelenségek értelmezéséhez. Ismeretei alapján képes több szempontú elemzésre, szempontok mérlegelésére.	Felismeri a család jelentőségét a személyiség fejlődésének folyamatában. Felismeri a család elemi életfeltételeinek hiányát.	Felelősen kezeli a rábízott információkat. Szakmai ismeretek birtokában önállóan végzi a rábízott feladatokat.	Tiszteletben tartja a gyermekek, valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját, Munkáját előítéletmentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi. Betartja szakmai kompetenciahatárait.	
Nyíltan és hitelesen kommunikál a partnerek életkorának, kultúrájának megfelelően. Felismeri és értelmezi kommunikációs nehézségeit és ezen a téren önmagát fejleszti.	Rendelkezik a családdal való kapcsolattartáshoz szükséges megfelelő módszertani felkészültséggel.	Pedagógus iránymutatása és szakmai utasítások alapján önállóan kezdeményez és tart fenn kapcsolatot a családdal, tölt ki jegyzőkönyveket és szakmai dokumentumokat.	A családokkal és a partnerekkel való eredményes kapcsolattartás megvalósítása érdekében törekszik a hatékony kommunikációra. Nyitott az együttműködésre.	
Bizalmi légkört alakít ki és tart fenn a gyermekkel és a családokkal. Segíti a kapcsolatfelvételt és fenntartását a munkájában érintett személyekkel, családokkal. Támogatja a család és az intézmény kapcsolattartását.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről. Felismeri a családokkal való kapcsolat megteremtésének és fenntartásának lehetőségeit. Tudja a bizalmi légkör kialakításának lépéseit, feltételeit.	A gyermekek és a családok érdekeit tiszteletben tartja, munkatársaival együttműködik. Kommunikációja nyitott, hatékony. A tudomására jutott információkat etikusan kezeli.	Tevékenysége során tiszteletben tartja a személyiségi jogokat és a személyes adatokat.	Képes önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Az információforrások kritikus használata.

Támogatja a konfliktuskezelés konstruktív megoldásait. Alkalmazza a konfliktuskezelés tanult módszereit.	A pedagógiai munka során felismeri a családi működés diszfunkciójának jeleit, valamint az egyéni és családi krízishelyzeteket.	Szakemberekkel együttműködve elemzi a feltárt helyzeteket, szakmai irányítás mellett közreműködik a problémás helyzetek kezelésében, a krízishelyzetek azonosításában, a megfelelő szakemberhez való eljutás támogatásában.	Egyetért azzal, hogy a személyiségfejlesztés az érintett partnerek komplex együttműködésére épül. Törekszik a kialakult probléma hátterének feltérképezésére.	Információ gyűjtése, felhasználása, tárolása. Digitális, internet alapú kommunikáció. Digitális tartalmak létrehozatala.
Felismeri a családok társadalmi szerepét, helyzetét, a családokra vonatkozó társadalmi normákat.	Érti a társadalom családokra gyakorolt hatását.	Kompetenciahatárai betartásával értelmetleníti a családok helyzetét és javaslatot tesz a problémák megoldására.	Toleránsan és empátiával közelít a különböző család típusokhoz.	Képes önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Átlátja a család funkcióinak változásait, a családi életciklusokat.	Azonosítja és meghatározza a család funkcióit a társadalomban, a családi életciklusok során történő változásokat a kialakuló krízishelyzeteket.	A család és a gyermek sajátosságainak megfelelően támogatást nyújt a nevelői-gondozói munkában.	A rábízott gyermek családjáról szerzett információkat a szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli.	
El tud igazodni a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer hálójában.	Tudja a prevenció fogalmát és a hozzá kapcsolódó tevékenységeket. Tisztában van a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer felépítésével és működésével.	Preventív jellegű tevékenységeket végez. Betartja a jogszabályi és egyéb előírásokat.	Munkáját mindenféle megkülönböztetés, előítélet nélkül végzi.	

A tantárgy témakörei

Gyermek, család, társadalom

Szociológiai alapismeretek

A szociológia fogalma, tárgya

A társadalom fogalma

Egyenlőség-egyenlőtlenség

A társadalom szerkezete

Társadalmi mobilitás

Népesség, népesedés

Az oktatás szerepe a társadalomban, oktatási egyenlőtlenségek

Kultúra, értékek, normák, szubkultúra, kulturális pluralizmus

Deviancia

Családszociológia

A család fogalma, családszociológiai alapismeretek

A családra ható legfontosabb folyamatok, tendenciák

A család történeti alakulása, változásai, családmodellek

A család szerkezete, családtípusok, családformák pluralizálódása

Párkapcsolatok, gyermekvállalás

A család funkciói (reprodukció, szocializáció, pszichés védelmi, gazdasági, fogyasztás)

Családi szocializáció, családi életre nevelés (család és iskola)

A család fejlődési életciklusai

A család mint támogató rendszer és mint problémaforrás

Gyermekevédelem

A gyermeki jogok és kötelességek

Szülői jogok és kötelezettségek

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer, ellátás működése

Gyermekevédelmi beavatkozást igénylő problémák

Hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet, veszélyeztetettség fogalma, kialakulásának okai

A gyermekszegénység kérdései

Mentálhigiéné tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja a mentálhigiénés szemléletmód megalapozása, a megszerzett ismeretek integrációja, a lelki egészség megőrzésének, a holisztikus szemlélet kialakításának segítése, a lelki egészségvédelem alapfogalmainak megismertetése, a családokkal való segítő munkához kapcsolódó ismeretek elsajátítása, elmélyítése. A tantárgy tananyagtartalmának élményszerű és gyakorlatias feldolgozása támogatja a tanulók személyiséget védő megküzdési stratégiáinak fejlesztését.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Pedagógiai helyzetekben ki tudja használni személyiségének erősségeit az eredményes megoldás kialakításában.	Reális önismerettel rendelkezik, ismeri erősségeit és gyengeségeit.	Megfogalmazza önmaga tulajdonságait, elfogadja mások visszajelzéseit saját magáról, s önálló javaslatokat fogalmaz meg a változtatás szükségességéről és lehetőségéről.	Törekszik személyisége előnyös jellemzőinek erősítésére. Pedagógiai munkájában tiszteletben tartja önmaga és mások személyiségjellemzőit.	Digitális tartalmakat használ és készít. Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése).
Adott szempontok alapján megfigyelést végez és tapasztalatait lejegyz. Betartja szakmai kompetenciahatárait.	Azonosítja a család megfigyelésének lehetséges szempontjait. Tisztában van a tanult szakma kompetenciahatárait.	Szakmai iránymutatást követve önállóan vesz részt a családról szóló információgyűjtésben, felveszi a kapcsolatot a családdal: telefonál, üzenő füzetbe ír, személyesen konzultál. Önállóan vezeti a családdal történő kapcsolattartás és a családlátogatás dokumentumait, jegyzőkönyveit.	Magára nézve kötelezőnek tartja a tudomására jutott bizalmas információk megtartását. Munkáját előítéletmentesen, a családok értékeit és autonómiáját tiszteletben tartva végzi.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Az információforrások kritikus használata. Létrehoz és használ digitális tartalmakat.
Közreműködésével elősegíti az intézmény és a család hatékony és eredményes kommunikációját. Alkalmazza a konfliktuskezelés	Felismeri és értelmezi a családon belüli, valamint a család és az intézmény között kialakult konfliktusokat.	Elősegíti a szakemberek és a családok közötti együttműködést.	Másokkal történő szóbeli és írásbeli kommunikációjában szem előtt tartja a pedagógiai munka szakmai előírásait.	Együttműködik a tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével

problémamegoldást elősegítő módszereit.				
Keresi a kialakult probléma háttereit, a segítség lehetőségeit és módjait. Tud pedagógiai megoldási lehetőségeket megfogalmazni a működési problémák csökkentésére, illetve további szakmák bevonására.	Felismeri a családi diszfunkciókat.	Önállóan képes értékítéleteket és megoldási javaslatokat megfogalmazni, szakmai kritikákat és segítséget elfogadni.	Empatikus és érzékeny a családi működés problémáira és kész a családok támogatására a megoldások megtalálásában és igénybevételeiben.	
Problémafeltárást végez, a felismert problémát megoldandó feladatként értelmezi.	Észleli a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait.	A pedagógus szakmai irányítása mellett, és vele együttműködve tevékenyen részt vesz a probléma megoldásában.	Nyitott az együttműködésre, tud segítséget kérni és elfogadni.	

A tantárgy témakörei

Mentálhigiénés alapismeretek

Mentálhigiéné fogalma, szerepe

A mentálhigiéné fajtái, szintjei

A stressz hatása

Krízis fogalma, típusai, krízisintervenció

A lelki egészségvédelem feladatkörei

A kiégés jelensége

A mentálhigiéné szerepe az óvodai prevenciós munkában

Interakció (szociálpszichológiai), kontaktus és a konzultáció fogalma, folyamata

A segítő kapcsolat jellemzői, kommunikációja, a segítő beszélgetés mint sajátos kommunikációs forma

Családi mentálhigiéné

Családi szerepek és konfliktusok

Családon belüli nemi szerepek (férfi, nő, gyerek) és azok változása

Családon belüli diszfunkciók és következményeik (konfliktusok a családban, családon belüli erőszak)

Családi konfliktusok típusai

A P.E.T. módszer, a szülői hatékonyság fejlesztése (Gordon), a szülői eredményesség tanulása

A család elégtelen, hibás működése és annak következményei (túlkötés, elhanyagolás, túlkövetelés, bántalmazás, agresszív attitűd stb.)

A gyermek lelki egészségvédelme, beilleszkedésének támogatása

Az esetmegbeszélés módszertana

Együttműködés a családdal, szakemberekkel

Játékpedagógia tantárgy

A játékpedagógia tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja elméleti és gyakorlati ismeretek közvetítése a játékpedagógia témakörében. A tanuló megismeri az óvodás korosztály játékait, játéktevékenységeinek segítési lehetőségét. Képesse válik a korcsoportnak megfelelő játék kiválasztására, támogatására, a gyermeki igények figyelembevételével. A játék személyiségfejlesztő lehetőségeit kihasználja.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A szabadidő eltöltésével kapcsolatos ismereteit rugalmasan alkalmazza és ezáltal elősegíti a gyermekek személyiségének fejlesztését.	Ismeri a szabadidővel kapcsolatos elméleti-fogalmi alapokat, valamint tisztában van azokkal, hogy a gyerekek mely képességeinek, készségeinek fejlődése hogyan támogathatók a szabadidős tevékenység keretében.	Segíti a csoportok, közösségek alakulását és azok fejlesztését a különböző szabadidős programokban.	A szabadidős programok lebonyolítása során pozitív légkört teremtet, Figyelembe veszi a gyermekek egyéni sajátosságait.	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ. Digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése). Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális
Az egyéni és csoportos szabadidős	Azonosítja a szabadidő különböző	A munkáját irányító szakember	Az óvodapedagógus útmutatásai	

tevékenységek helyszínén megteremti a biztonságos körülményeket.	színtereit és az ezekhez kapcsolódó lehetőségeket.	útmutatása szerint gondoskodik a szabadidős tevékenység helyszínének biztonságáról.	alapján egyénileg tudja segíteni a gyermekek tevékenységét.	térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Az információforrások kritikus használata.
Hatékonyan közreműködik az egyéni és a csoportos szabadidős tevékenységek előkészítésében és megvalósításában.	Tájékozott az egyéni és csoportos szabadidős foglalkozások tervezésében és lebonyolításban.	A szabadidős program céljának megfelelően és a munkáját irányító szakember útmutatásai szerint részt vesz az előkészítésben és kivitelezésben.	Szükség esetén képes az előzetes tervek megváltozásához rugalmasan alkalmazkodni.	Együttműködik a tanárral és a tanulókkal digitális eszközök és internet segítségével.

A tantárgy témakörei

Az óvodáskor játékai

Egyéni és csoportos tevékenységeket meghatározó pedagógiai és pszichológiai jellemzők, feltevések

A játékra vonatkozó pedagógiai-pszichológiai elméletek

A gyermekjátékok biztonsági előírásai és egészségügyi követelményei

A játékok általános jellemzői

A játék fajtái

A szabadjáték

Játékeszközök csoportosítása és készítése

A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban

A játék célja, szerepe az óvodások életében

A játékfajták hatásai a gyerekekre

Játékfajták a szabadban, zárt térben játszható játékok

A sport szerepe a személyiség fejlődésében

A sportjátékok fajtái, szabályai, jellemzői, szerepe, megválasztásának szempontjai

A játék szerepe a személyiség fejlődésében és önkifejezésben

A játék „öngyógyító” szerepe, a játék mint terápiás eszköz

Önismereti játékok fajtái, formái, a játék pszichoterápiás hatása

Versek, mesék, feldolgozása szerepjátékkal

A játékos csoportfoglalkozásokon résztvevők csoportdinamikai fejlődése

Játék – oktatás – szabadidő összefüggései, szerepük a személyiség fejlesztésében

Konstruktív játékok

Játéktevékenység, játékkészség fejlődése és támogatása

A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban

A különböző életkorú (0-7 év) gyermekek fejlődésének jellemzői és támogatásának lehetőségei a játéktevékenységen keresztül:

- testi és mozgásfejlődés
- gondolkodás fejlődése
- érzelmi és akaratfejlesztés
- beszédfejlődés
- szocializáció, éneklés
- közösségformálás
- önkiszolgálás

Játéksegítés elvei

Szabad játéknál az óvodai nevelő szerepe és feladatai

Különböző játékfajták jelentősége a fejlődési folyamatban

Együttműködés a gyermekkel, mintaadás

Kommunikáció a játéktevékenység során

Egyéni bánásmód a játéktevékenységekben

Játékos lehetőségek a kognitív képességek fejlesztéséhez

Játékkezdteményezés és a játék segítése

A játékvezető feladatai

A játéksegítés általános elvei

A játékvezetővel szemben támasztott elvárások

A nevelő szerepe a játéktevékenységben

Konkrét játékok megtanítása

Népi játékok

Körjátékok

Udvari játékok

Szabályjátékok

Sportjátékok

A nevelő feladata a szabad játéktevékenység segítésében

Bekapcsolódás a játéktevékenységbe

A játékok karbantartása, javítása

A játék és a munka kapcsolata

Munka jellegű tevékenységek

Hatékony pedagógiai kommunikáció tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának fő célja, verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre. A tanuló ismerje meg és tudja használni a konfliktuskezelési technikákat. Legyen képes érthetően és helyesen kifejezni magát.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat. Érthetően kommunikálja javaslatait.	Tudja a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzet-típusait, a kommunikációs stílusokat.	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit folyamatosan fejlessze.	A gyermekek, tanulók életkori és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál, meggyőződik a kommunikáció sikerességéről. Kommunikációjával nevel, pozitív példát nyújt.	Digitális internet alapú kommunikáció ismerete, használata. Digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projekt-munka készítése).
Az online térben a beszédhelyzetnek megfelelően kommunikál, ismeri és alkalmazza a netikett szabályait.	Ismeri az online felületeket, azok használatát. Tisztában van a netikett szabályaival.	Felelős a nyilvános kommunikációjáért, megosztásaiért (képek, kommentek, bejegyzések stb.).	A netikett szabályait figyelembe véve kommunikál, kellő óvatossággal és felelősségtudattal van jelen az online térben, és másokat is erre a magatartásra ösztönöz.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Az információ-források kritikus használata.
Felveszi a kapcsolatot a családtagokkal és adekvátan kommunikál.	Meghatározza a családdal való kapcsolattartás szerepét, formáit, szabályait a pedagógiai munkában.	Munkája során betartja a szakmai, etikai szabályokat. Tájékoztatási köte-	Felelősséget érez az objektív, tudatos megfigyelésekkel alátámasztott tájékoztatásra, részt	Együttműködik a tanárral és a tanu-

		lezettségére a hitelesség és tapintat jellemző.	vállal a segítő beszélgetésben.	lótársakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Képes megfelelő légzéstechnikával, artikulációval, hangképzési technikákkal megnyilvánulni.	Ismeri a beszédtechnika, beszédművelés fejlesztő, gyakorló módszereit.	Ügyel a helyes artikulációra és légzéstechnikára.	A helyzetnek megfelelő hangszín, hangerő, beszédtempó, ritmus megválasztásával és helyes artikulációval, légzéstechnikával beszél.	
Képes külső megjelenésében egyéniségének és hivatásának összeegyeztetésére.	A külső megjelenést mint metakommunikációs eszközt a helyzetnek megfelelően alkalmazza.	Igényes magával szemben, és ezt másoktól is elvárja.	Megjelenésével is nevel, pozitív mintát nyújt a rábízott gyermek számára.	

A tantárgy témakörei

Kommunikációs készségfejlesztés, beszédtechnika

A beszéd stílusa, a stílusok kommunikációs szerepe (helyzetgyakorlatok)

Hangsúly, hanglejtés, beszédtempó, hangerő, hangszín (helyzetgyakorlatok)

A leggyakoribb beszédhibák felismerése, rendszere, típusai (helyzetgyakorlatok, felismerő gyakorlatok)

Koncentrációt, összpontosítást erősítő gyakorlatok

Fújó-, légző- és ritmusgyakorlatok megismerése és elsajátítása (helyzetgyakorlatok)

Hangképzési, artikulációs gyakorlatok megismerése és elsajátítása (helyzetgyakorlatok)

Nyilvános megszólalás formái (hozzászólás, felszólalás)

Komplex kommunikációs helyzetgyakorlatok

A kommunikáció és zavarai

A kommunikáció fogalma, jelentősége

A közvetlen emberi kommunikáció csatornái

A szóbeli és írásbeli kommunikáció (helyzetgyakorlatok)

A nonverbális kommunikáció (helyzetgyakorlatok)

A mimika kifejező ereje (helyzetgyakorlatok, képelemzés)

A gesztusok jelentősége (helyzetgyakorlatok)

A külső megjelenés mint metakommunikáció (helyzetgyakorlatok, képelemzés)

A tér, a térköz (elemző- és helyzetgyakorlatok)

A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők

A kommunikáció zavarai, gátló tényezői
Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása

Konfliktuskezelés az óvodában

Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai, etikus viselkedés

Viselkedéskultúra és illemtan

Bemutakozás illemtana – az első benyomás jelentősége

Köszönési formák, megszólítás, telefonálás illemtana

Írásbeli, szóbeli közlések illemtana

A digitális kommunikáció szabályai (netikett, tömegkommunikáció, média)

A meggyőző kommunikáció, az eredményes közlésfolyamat feltételei

A szülővel, gondviselővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai

Az asszertív kommunikáció módszerei

Az interperszonális kapcsolatok (szülő, gondviselő-gyermek-pedagógus) működésmechaniz-
musa, családi konfliktusok, a konfliktuskezelés, a konfliktusfeloldás hatékony módszerei

A konfliktuskezelési stratégiák a gyakorlatban (kommunikációs helyzetgyakorlatok)

A szülői, gondviselői kapcsolattartás lehetőségei (családlátogatás szerepe, szülői értekezletek,
fogadó óra gyakorisága, a felkészülés és a lebonyolítás lépései)

A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései

Gyermekirodalom tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja a gyermekirodalom körébe tartozó szövegek rendszerének, műfa-
jainak, megjelenési lehetőségeinek ismerete. A tanuló legyen képes a gyermekek életkori saját-
osságait, fejlődési szintjét figyelembe véve a nekik leghasznosabb könyveket, alkotásokat át-
adni az egészséges fejlődés, nevelődés érdekében. A drámapedagógia módszereinek elsajátí-
tása, a drámajátékok kipróbálása, átélése „élővé” teszi a történeteket, ezzel megkönnyíti a meg-
értést, és fejleszti a gyermekek együttműködési, kifejezőképességét, ön- és társismeretét.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A gyermekirodalom alkotásait az életkori sajátosságoknak megfelelően válogatja, felhasználja.	Ismeri a hazai és nemzetközi meseirodalom kiemelkedő alkotásait.	Önállóan választ az ünnepnapok, jeles események és napi tevékenységek témájához igazodó alkotást.	Törekszik a kiválasztott alkotás szemléletes, élményszerű előadására.	Digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése). Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Az információ-források kritikus használata. Együttműködik a tanárral és a tanulókkal digitális eszközök és internet segítségével.
Az irodalmi alkotást a nevelés (erkölcsi, esztétikai stb.) szolgálatába állítja.	Tisztában van a társadalmi, erkölcsi normákkal, az esztétikai alapelvekkel.	Az általa választott művek közvetítsek az erkölcsi, esztétikai elveket.	Magatartásával képviseli az elvárt társadalmi normákat.	
A műfaji sajátosságokat felismeri és a kiválasztott művet nevelési célokhoz rendeli.	Tájékozott a gyermekirodalom műfajai terén.	A nevelési célok elérése érdekében tudatosan használja a különböző műfajú szövegeket.	Rugalmasan alkalmazkodik a nevelési helyzethez, odafigyelve a gyerekek igényeire, problémáira, érzelmi állapotára, hangulatára.	
A drámapedagógia módszereivel képes az élményen alapuló cselekvéses tanulásra.	Tudja a drámapedagógia alapvető módszereit, a drámajátékok formáit, lehetőségeit. A drámajátékokon keresztül megismeri az őt körülvevő világot, ugyanakkor saját belső világát is.	A drámapedagógiai ismeretei birtokában önállóan alkalmazza munkájában az elsajátított módszereket.	Kezdeményező viselkedésével hozzájárul a közös dramatikus játék során a személyiség pozitív fejlődéséhez.	
Élményszerűen előad, és ezzel felkelti érdeklődést, figyelmet az irodalmi alkotások iránt.	Ismeri a beszéd megszólaltatásának eszközeit, a beszédzenei eszközeit és megfelelő mértékben a nonverbális eszközöket.	Az adott életkori sajátosságoknak megfelelően válogat az előadói módszerek, technikák közül.	Kezdeményezően szervezi az előadásokat.	
Bevonja az IKT eszközöket az irodalmi művek megismertetésébe.	Ismeri a legújabb modern technikai eszközöket, melyek az irodalmi alkotások megjelenítésében, előadásában felhasználhatók.	Törekszik lépést tartani a technikai fejlődés adta lehetőségekkel és azt az intézmény lehetőségeihez mérten alkalmazza is.	Nyitott a legmodernebb technikák alkalmazására.	

A tantárgy témakörei

Gyermekirodalom

A gyermekirodalom fogalma, kapcsolata az irodalommal

A gyermekirodalom jelentősége, szerepe a gyermek életében

A kisgyermekeknek szóló irodalmi alkotások kiválasztásának pedagógiai, pszichológiai szempontjai

A gyermekirodalom műfajai, sajátosságai

A gyermekirodalom műfajainak rövid jellemzése (lírai-, drámai-, epika műfajok)

Az epikus gyermekirodalmi művek szerkezeti felépítése (expozíció, bonyodalom, cselekmény kibontakozása, megoldás)

A gyermekversek szerkezete, nyelvi, stilisztikai sajátosságai

Jellemábrázolás a gyermekirodalomban

Komikum és humor a gyermekirodalomban

Verses műfajok: mondókák, rigmusok, versek, nyelvtörők, találós kérdések, szólások

A versmondás, versbemutatás

A mese jellemzői, hatása, erkölcsi tanításai, meseterápia

A népmese, típusai, eredete

Népmesék az anyanyelvi-kommunikációs nevelésben

Mesemondás, mesebemutatás, a fejből mesélés ismérvei

A magyar gyermekirodalom klasszikusai és műveik

(Benedek Elek, Heltai Gáspár, Móra Ferenc, Lázár Ervin, József Attila, Gazdag Erzs, Fekete István, Varga Katalin, Tamkó Sirató Károly, Zelk Zoltán, Kányádi Sándor, Weöres Sándor, Csukás István, Nemes Nagy Ágnes, Móricz Zsigmond és mások)

A modern magyar gyermekirodalom (Janikovszky Éva, Marék Veronika, Laczkfi János, Berg Judit, Varró Dániel és mások)

A külföldi gyermekirodalom klasszikusai és műveik

A nagy mesegyűjtemények és hőseik (Grimm testvérek, Andersen, Ezeregyéjszaka meséi)

Animációs filmek (klasszikusok és modernek) – pl. Pinokkió, Micimackó, Bambi, Kisvakond, Mása és a medve, Bogyó és Babóca, A Mancs őrzője

Képeskönyvek a leporellótól/lapozótól az illusztrált mesekönyvig

Hangoskönyv, CD, mesejáték

Gyermekújságok, képességfejlesztő kiadványok

Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)

A dramatikus nevelés pozitív hatásai
A bábjátékok és alkalmazási lehetőségük
Történetalkotás, rögtönzés, saját történetek feldolgozása
Színháztéves tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)
Színházi, bábelőadás megtekintése

IKT a pedagógiában tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja:

A Digitális kultúra (IKT a pedagógiában) tantárgy célja korszerű és gyakorlatorientált informatikai ismeretek, szoftverek, programok használatának megismerése, alkalmazása. A tanulók ismerjék meg azokat az IKT fogalmakat, eszközöket, melyek eredményeképpen azokat célzottan képesek alkalmazni a nevelő, oktató munkát segítve.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tudáselemeket keres, szűr, rendszerez, felhasznál.	Ismeri a grafika, az adatbázis-kezelés alapjait.	Instrukció alapján részben önállóan végzi.	Jellemzi a kíváncsiság, okkeresés, helyzetelemzés.	
Képes a digitális interakcióra, használja a digitális tartalmak megjelenítésére szolgáló eszközöket.	Ismeri a korszerű szemléltető hardverek és szoftverek használatát (laptopok, projektorok, smartboardok, érintőpanelek, interaktív táblák).	A különböző infokommunikációs eszközöket önállóan használja.	Törekszik arra, hogy a digitális és infokommunikációs eszközökhöz, valamint szoftverekhez kapcsolódó ismereteit, képességeit folyamatosan fejlessze.	
Képes közös feladatmegoldásra, alkotótevékenységre, kapcsolatteremtésre.	Vannak ismeretei az e-Világ – e-szolgáltatások, e-ügyintézés, e-kereskedelem, e-állampolgárság, IT-gazdaság, környezet, kultúra, információvédelem – biztonsági és jogi ismeretek területén.	Instrukció alapján részben önállóan.	Tudatos felhasználói, vásárlói magatartás; kooperáció.	

Az információke- resés során gyűjtött multimé- diás alapelemeket felhasználja új dokumentumok létrehozására.	Tudja a multimé- dia állományok (kép, hang, video) digitális rögzítését – például szkene- rerrel, digitális fényképezőgép- pel, okostelefon- nal.	Teljesen önállóan.	Kitartás, alkotó gondolkodás.	Képes digitális tartalmak létreho- zására, digitális eszközöket hasz- nál (például pre- zentáció készítése, projektmunka ké- szítése).
Jellemzi az élethosszig tartó tanulás, a flexibilitás.	Ismeri és tudja használni a cél- szerűen választott informatikai esz- közöket és a mű- ködtető szoftve- reit, ismeri a fel- használási lehető- ségeket; követi a technológiai vál- tozásokat a digitá- lis információfor- rások használatával.	Teljesen önállóan.	Alkalmazkodás a változó környezet- hez, kritikus szemlélet.	
Célzottan hasz- nálja a nevelő, ok- tató munkát se- gítő on- és offline irodai szoftvere- ket.	Ismeri az óvodai, iskolai munka so- rán alkalmazható office programo- kat, (szövegszer- kesztők, táblázat- kezelők és prezen- tációkészítők).	A munkáját irá- nyító szakember útmutatása szerint hivatalos levelet ír, kimutatások, beszámolók, be- mutatók készítésé- ben részt vesz.	Dokumentálási adatgyűjtési munkájában precizításra törekszik.	
A különböző cso- portok munkáját digitális eszközök segítségével nyo- mon követi, ellen- őrzi .	Ismeri a tan- termi felügyeleti szoftvereket (Net- Suort School, Lan school stb.)	Kompetenciájá- nak megfelelően önállóan használja a különböző tanu- lást támogató szoftvereket.	Támogatja a tanulók csoportos együttműködését.	
A digitális osz- tálytermeket hasz- nálja, digitális tan- anyagok megosz- tására és az online kommunikációra.	Tudja használni a csoportmunka tá- mogatására és tan- anyagok megosz- tására szolgáló IKT eszközöket és szoftvereket. (Go- ogle drive, Google Classroom, Mic- rosotf Teams, Zoom, stb.)	A munkáját irá- nyító szakember útmutatásai sze- rint részt vesz di- gitális oktatási anyagok és tan- anyag-tartalmak előkészítésében.	Etikusan kezeli a letöltéseket és fel- töltéseket, meg- osztásokat, hozzá- szólásokat stb.	
				Felelősen kommunikál az online térben.
				Ismeri és alkalmazza a netikett szabályait.

Digitális feladatlapokat, tesztek, űrlapokat készít.	Tudja használni az óvodai, iskolai munkában használható feladatlapok tesztek szerkesztésére alkalmas eszközöket (Redmenta, Google Űrlapok, Word-wall, Kahoot, stb.)	Kompetenciájának megfelelően részt vesz az IKT tartalmak készítésében.	Munkája során törekszik változatos IKT módszerek alkalmazására.	Ismeri a különböző digitális információ-forrásokat és kritikusan használja azokat.
Az e-naplóban és elektronikus nyilvántartó rendszerekben adatokat keres és rögzít.	Tudja használni a köznevelési intézményekben napjainkban használt elektronikus nyilvántartó rendszereket (mozaNapló, KRÉTA napló)	Kompetenciájának és a munkáját irányító szakember utasításának megfelelően használja az elektronikus nyilvántartó rendszereket.	Betartja az adatkezelési szabályokat és a munkája során tudomására jutott információkat etikusan kezeli	Képes az önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.

A tantárgy témakörei

Az informatikai eszközök használata

A számítógépes perifériák megismerése, használatbavétele, működésük fizikai alapjai

Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása

Az adatok biztonságos tárolása

Az informatikai környezet tudatos alakítása

Az egészséges munkakörnyezet megteremtése

Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása

Nagyobb dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázás

Körlevél készítése

Különböző formátumú produktumok készítése, a megfelelő formátum célszerű kiválasztása

Személyes dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása

Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés

Táblázatkezelők (pl. Microsoft Excel, Microsoft 365, Google Táblázatok)

Problémamegoldás táblázatkezelővel

Adatkezelés táblázatkezelővel

Adatok tárolásához szükséges egyszerű adatbázis kialakítása

Infokommunikáció

Önálló információszerzés: információ keresése, a hiteles és nem hiteles információ megkülönböztetése, az információ mérlegelő értékelése

A feladatok elvégzéséhez szükséges információk azonosítása, meghatározása, felhasználása

Online kommunikáció folytatása, csoportmunka végzése egy vagy több résztvevővel

A legújabb két- vagy több résztvevős kommunikációs lehetőségek, valamint az elektronikus médiumok megfelelő kezelése

Továbbtanuláshoz, pályaválasztáshoz kapcsolódó weboldalak ismerete, használata

Nevelő, oktató munkát segítő on- és offline irodai szoftverek célzott használata

Az óvodai, iskolai munka során alkalmazható hétköznapi programok ismerete – hivatalos levelek, kimutatások, beszámolók, bemutatók készítése.

Szövegszerkesztők (pl. Microsoft Word, Libreoffice Writer, Google Dokumentumok)

Táblázatkezelők (pl. Microsoft Excel, Libreoffice Calc, Microsoft 365, Google táblázatok)

Prezentációkészítők (PowerPoint, Google Slides, Canva)

Könyvtári informatika (Huntéka, Kistéka, Kiskönyvtár stb.)

Megjelenítésre és interakcióra alkalmas eszközök

A köznevelési intézményekben napjainkban használt korszerű szemléltető hardverek és szoftverek megismerése.

Számítógéphez csatlakoztatható érintőfelületek (smartboard-ok)

Önálló rendszert futtató érintőpanelek

Szoftverek, interaktív táblákhoz

Szavazórendszerek, tabletek, laptopok

Csoportmunka környezetek, szoftverek, digitális osztálytermek

A digitális oktatás során használható főbb szoftverek, melyekkel hatékonyan kezelhetők tanulócsoporthoz.

Megosztások kezelése Google Drive és OneDrive szolgáltatásokon

Digitális osztálytermek Google Classroom, Microsoft Teams programokban

Zoom, Webex alkalmazása videohívások lebonyolítására

Feladatlapok, tesztek, űrlapok készítésére alkalmas eszközök ismerete

Az óvodai, iskolai munkában használható hasznos alkalmazások, melyekkel változatosabbá tehető a gyerekek, tanulók foglalkoztatása, ellenőrzése.

Redmenta, Google Űrlapok tesztek és kiértékelésük
ALF, Wordwall, Kahoot, LearningApps.org, Mentimeter
Educaplay, LearningApps, Classtools.net, Dragster, HotPotatoes

E-naplók

A köznevelési intézményekben napjainkban használt elektronikus nyilvántartó rendszerek hétéves napi használata adminisztrációs feladatokra.

KRÉTA funkciói, tanár-diák felület

Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai

Adatvédelmi fogalmak ismerete

Az információforrások hitelességének értékelése

Szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmak megismerése

Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése

Az informatikai fejlesztések gazdasági, környezeti, kulturális hatásainak felismerése

Tízujjas vakírás alapjainak elsajátítása

Amennyiben nincs lehetőség a tízujjas vakírás elsajátítására, az óraszám a tantárgyon belül szabadon átcsoportosítható.

Zenei nevelés tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A zenei nevelés tantárgy tanítása során cél a gyakorlati tevékenységek és az ismeretek átadása, a tanulók azon készségeinek és képességeinek fejlesztése, melyek megszerzendő végzettségük gyakorlása során hozzájárulnak munkájuk gyermekközpontú, magas szakmai színvonalú műveléséhez.

Az óvodások zenei nevelése során törekedni kell, hogy egyszerű, világos, számukra könnyen átvehető, értelmezhető formákat ismerjenek meg, például a motivikusan építkező népi gyermekdalokat, és ezeken belül a kisebb zenei egységeken belül vegyék észre az eltéréseket és azonosságokat. A gyerekeket a kérdés-felelet és a zenei variábilis világába a letisztult formájú gyermekdalokon keresztül vezethetjük be és tapasztalataik nyomán ösztönözhetjük rögtönzésre.

Az alapozás korszaka: ez az az életszakasz, amelyben a legfogékonyabb a világgal ismerkedő gyermek. Az élő zene nélkülözhetetlen ebben a korban. A gyermekeknek éneket, verset, mesét előadó óvónő személyes közvetítésével hozza közel a művészi élményt.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Birtokában van az alapvető kreatív és generatív (létrehozó, alkotó) zenei készségeknek.	Tisztában van a zenei képességeket fejlesztő mozgásos gyakorlatokkal, ritmusjátékokkal, hangképzési technikákkal.	Zenei készségeit folyamatosan fejleszti.	A gyerekek képességeihez, fejlődési szintjéhez alkalmazkodik. Kreativitásával, hozzáállásával pozitív példát mutat.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Digitális tartalmak létrehozása.
A zenei anyagokat az életkori sajátosságoknak megfelelően választja, felhasználja.	Azonosítja a zenei nevelés alapelveit, a zenei fejlődés szakaszait.	Felelősséget vállal a rábízott gyerekek esztétikai nevelésével, igényességével kapcsolatban.	Törekszik a leghasznosabb zenei anyagok kiválasztására.	
Dallamokat, dalokat olyan módon reprodukál, hogy előadásmódjával felkelti az érdeklődést a zenei alkotások iránt.	Tudja az élményszerű előadás kritériumait.	Az előadói technikákból felelősen válogat, az életkori sajátosságoknak megfelelő műfajokat alkalmazza.	Kellő nyitottsággal, empátiával fordul a gyerekek felé. Személyiségével, előadói képességeivel is hatást kelt.	
Zeneértő és zeneérző képességei a kellő szakértelmet mutatják. Adekvát befogadói attitűd jellemzi.	Azonosítja a zenehallgatás legoptimálisabb körülményeit, a zenei anyagok elemzésének eszközeit.	Önállóan választ a zene befogadóiának fejlődési szintjéhez, lelkiállapotához illő szemelvényeket.	Rámutat az esztétikai minőséget képviselő zenei alkotások hasznosságára, de nyitott befogadói hozzáállást igyekszik átörökíteni.	
Eligazodik a zeneirodalom korszakainak, műfaji sajátosságainak rendszerében.	Tájékozott a zenei alkotások korszakbeli, műfajbeli sajátosságainak terén.	A nevelési célok elérésének érdekében felelősségtudattal használja a különböző stílusú, különböző korszakból szár-	A gyerekek érzelmi állapotához, tudásszintjéhez, szükségleteihez alkalmazkodik. Tájékozottságával ösztönzőleg hat a zenei kultúra	

		mazó szemelvénnyeket, dallamokat.	megismerésével kapcsolatban.	
A zeneműveket értő módon, elmélyülten hallgatja és elemzi, más népek zenei kultúráját illetően tájékozott. Választott hangszeres játéka haladó szintű.	Azonosítja a zenei alkotások elemzési szempontjait. Rutinszerűen tudja a választott hangszert alkalmazni.	Zenei művek befogadásakor tudatosság jellemzi, önállóan képes elemzéseket fogalmazni.	Adekvát befogadói attitűddel hallgat zenei alkotásokat, másokat is nyitottságra, tudatosságra ösztönöz. Nyitott arra, hogy hangszerhasználati képességét folyamatosan fejlessze.	

A tantárgy témakörei

Generatív, kreatív zenei készségek fejlesztése

Kreatív gyakorlatok változatos ritmusképletekkel, mondókák, verssorok ritmizálása

Páros-páratlan metrumok váltakozásának megéreztetése mozgásos gyakorlatokkal

Ütőhangszeres ritmusjátékok

Motívumokhoz, dallamsorokhoz kapcsolódó azonosságok, hasonlóságok, különbözőségek, ismétlődés, variáció (ritmikai, tempóbeli, dinamikai, dallami, karakterbeli) megfigyeltetése és tudatosítása

Kérdés-felelet játékok funkciós környezetben, négy- és nyolcütemes egységekben

Megadott szövegekre (pl. mondókák, versek) ritmus és dallam rögtönzése

Megadott dallamokhoz variációk fűzése. Képekhez dallam és ritmus társítása

Átmenet nélküli vagy átmenettel történő dinamikai változások (forte, piano, crescendo, decrescendo) érzékeltetése kreatív gyakorlatokkal

Játékos memóriagyakorlatok megadott ritmus- és dallamfordulatokkal

Egyenletes lüktetés, mérő és dalritmus együttes hangoztatása (testhangszerekkel, ritmushangszerekkel, színes csengettyűk, hangrudak)

Különböző táncok metrikai és ritmikai jellemzőinek megfigyelése, reprodukciója (hangsúlyok, pl. keringő, tangó, habanera vagy a swing egyenetlen nyolcad hangjai, mozgásos énekek, melyekben nem meghatározott zenei formára, mozdulnak, fejlesztve ezzel az önkifejezésüket.)

Éneklés közben az életkori sajátosságoknak megfelelő tiszta intonáció és helyes hangképzés (szükség esetén egyénre szabott kezdőhangról), továbbá stílusos, élhangsúlyos kifejező éneklésre törekvés

Zenei szerkesztőprogramok ismerete és felhasználószintű alkalmazása (ne mindig készen lévő zenét „töltsenek le”, hanem informatikai és zenei tudásukat latba vetve alkossanak akár saját maguk által megzenésített verseket.)

Zenei nevelés alapelvei, Forrai Katalin módszertani útmutatása alapján

Az ének-zene szerepe, jelentősége a gyermek életében, a személyiségfejlődésben

A zenei nevelés alapelvei, helye az esztétikai nevelésben

Készségfejlesztés a hang és a mozgás összekapcsolása

A tiszta éneklés – intonálás -, érhető szövegmondás, artikuláció

A zenei fogalompárok megértése, alkalmazása: halk, hangos, mély-magas, lassú-gyors)

A gyermek zenei képességeinek fejlesztése (éneklés, zenei hallás, ritmusérzék, zenei formaérzék, zenei alkotókészség, zenehallgatásra nevelés)

A gyermek zenei fejlődésének elemzése

A gyermekhang ápolása, védelme, fejlesztése: középerős éneklés, légzés, megfelelő hangmagasság

A belső hallás fejlesztése: zenei emlékezet, dallambújtatás,

Mozgáskultúra: tánc, testtartás, játékos mozdulatok,

A zenei nevelést segítő szimbolikus eszközök: zsebkendő, kosár, kendő, kalap, korsó stb.

A gyermeket körülvevő hangok (a zörej, emberi hang a beszéd, a zenei hang)

A ritmusérzék fejlesztése: egyenletes lüktetés, mondóka, dal ritmusa, összekapcsolásuk, tempóérzékelés

A zenei formaérzék fejlesztése: motívumok, motívumhangsúly kiemelése (ritmus és dallam motívum, visszhang játék,

A zenei alkotókészség fejlesztése

Dalok kiválasztásának szempontjai: életkornak megfelelő, hangterjedelem, dallamfordulat, játéktípusok, prozódia

A zenehallgatási zenei anyag eredete: népdalhagyomány, igényesen komponált műzene

A kicsinyeknek való dalok sajátosságai: hangterjedelem, hangkészlet, dallamképlet, ritmus, játéktípusok

Zenei reprodukció és éneklés

Az élményszerű előadás kritériumai: élőzene személyes, színes előadás

Éneklés játékhelyzetben, eszköz nélkül és játékeszközzel

Mondókák, gyermekdalok, népdalok tanulása, gyakorlása

Játékok, mondókák megismerése játéktípus szerint: altatók, arc-, kéz-, ujj-, lábjátékok, lovagoltatók, kiolvasók, játékba hívók

Körjátékok: guggolós játékok, kergetők, párbeszédes, felelgetős, szerepcsere, fordulós, fogyógyarapodó körjátékok, párválasztók, sor- és lánc-, kapu-, hidas játékok, tréfás, csúfolódó játékok

Állatokról szóló dalok

Évszakok dalai

Ünnepek: anyák napja, karácsony, Mikulás, óvoda búcsúszató

Jeles napokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó dalok

Megzenésített gyermekversek

Dalcsokrok összeállítása

Zeneelméleti alapismeretek

Hangjegyzírás (a ritmus, az ütem, a kulcs, a módosítójelek)

Szolmizáció (kottaolvasás)

Zenei ABC elsajátítása

Előjegyzések (két # két b-ig)

Dúr-moll, magas-mély, halk- hangos, gyors- lassú reláció megkülönböztetése

Zenei előadásra vonatkozó jelzések: tempójelzések és dinamikai jelek

A hangszerek megkülönböztetése és azonosítása a következő szempontok szerint: dallamhangszer, ritmushangszer, műzenei és népi hangszer (duda, tekerő, cimbalom, citera, hegedű, brácsa, cselló, bőgő, fa- és rézfúvósok, gitár, ukulele)

Zeneértő és -érző képesség fejlesztése és aktív zenélés

Hangszeres előadás választott hangszerrel (ajánlott a furulya, metallofon, egyéb mobil hangszer, amin az óvónő biztos tudással játszik: csattogók, csengők, ritmuspálcák, ukulele, gitár, citera, népifurulya, körtemuzsika)

Zenei befogadó kompetenciák fejlesztése - zenehallgatás

Közismert klasszikus zeneművek és népzenei felvételek, népdalfeldolgozások meghallgatása

Kortárs zenei produkciók, feldolgozások

„Zeneovi” zenélő kiscsoportok létrehozása (ritmushangszerek megismertetése, használata, produkciók bemutatása csoportok előtt, különböző rendezvényeken)

A nyitott befogadói attitűd kialakítása

A művészeti korok legalapvetőbb szerzőinek, műveinek megismerése, amelyek támogatják a zenei nevelést (őskor, ókor zenéje, középkor, reneszánsz, barokk, a klasszicizmus, romantika, a XX. század zenéje, Bartók és Kodályon túl mai gyerekzeneszerzők, előadók műveinek ismerete: Kolompos, Kaláka, Szalóki Ági, Gryllus Dániel, Almaegyüttes) - 10-12. évfolyamig

Mozgáskultúra tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A testnevelés tantárgy tanítása során cél a gyakorlati tevékenységek és az ismeretek átadása, a tanulók azon készségeinek és képességeinek fejlesztése, melyek hozzájárulnak munkájuk gyermekközpontú, magas szakmai színvonalú műveléséhez. A tanulók ismerjék meg a:

- a testnevelés személyiségfejlesztő rehabilitációs, rekreációs tevékenységét
- a gyakorlati mozgásanyagon keresztül oktatási, képzési feladatok ellátását
- a testnevelés, a mozgásfejlesztés módszereit, oktatási-nevelési törvényszerűségeit
- általános iskolában a tanórai és tanórán kívüli nevelő munkához szükséges ismereteket
- az óvodában a szervezett mozgástevékenységhez, a mindennapos mozgáshoz, a szabad játékidőben megvalósuló mozgáshoz szükséges ismereteket

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Birtokában van az alapvető mozgásos készségeknek.	Tisztában van a mozgásos képességeket fejlesztő játékos gyakorlatokkal.	Mozgásos készségeit, testkultúráját folyamatosan fejleszti.	A gyerekek képességeihez, fejlődési szintjéhez alkalmazkodik. Kreativitásával, hozzáállásával pozitív példát mutat.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
A mozgásos anyagokat az életkori sajátosságoknak megfelelően válogatja, felhasználja.	Megnevezi a testnevelés alapelveit, a mozgásfejlődés szakaszait.	Felelősséget vállal a rábízott gyerekek esztétikai mozgásra nevelésével, igényességével kapcsolatban.	Törekszik a gyerekek számára a leghasznosabb egészségnevelési, mozgásfejlődési feladatok választására.	A mozgásos játékok kísérése digitális tartalmakkal. Digitális tartalmak létrehozása.

Bemutatja, bemutatja a feladatokat, ezzel motiválja a gyerekeket a játékra, mozgásra.	Tudja a biztonságos, esztétikailag igényes mozgás kritériumait.	A bemutatott, bemutatott mozgásanyagát felelősen válogatja, az életkori sajátosságoknak megfelelően alkalmazza azokat.	Kellő nyitottsággal, empátiával fordul a gyerekek felé. Személyiségével, motiváló képességeivel is hatást kelt.	
Nyitottan fogadja a változásokat.	Ismeri a mozgásfejlesztés, egészségfejlesztés eszközeit, módszereit.	Önállóan választ a gyerekek életkorának, aktuális fizikai állapotának megfelelő játékos feladatokat.	Rámutat az egészségfejlesztés és a mozgás hasznosságára, a nyitott befogadói hozzáállást igyekszik átörököltetni.	
Eligazodik a szakirodalomban. Kiválogatja a gyerekek életkorának megfelelően.	Tájékozott az egészségfejlesztés, mozgásfejlesztés terén, szükségességében.	A nevelési célok elérése érdekében felelősségtudattal használja a különböző mozgásos feladatokat.	A gyerekek érzelmi állapotához, tudásszintjéhez, szükségleteihez alkalmazkodik.	
Képes az adott területen az egész életen át tartó tanulásra.	Tudja, ismeri, önállóan megkeresi az önfejlesztéshez szükséges forrásokat.	Képes önmagát kritikusan értékelni.	Legyen igénye a folyamatos fejlődésre, önképzésre.	Folyamatosan keresi a digitális fórumokon a tantárgyhoz kapcsolódó szakirodalmat, zenei anyagokat, egyéb bemutatkozó anyagokat.

A tantárgy témakörei

A mozgásfejlődés segítésének alapjai

A mozgás jelentősége a különböző életkorok fejlődésében

Természetes mozgás

Testi képességek a különböző életkorban

Terhelés fogalma, összetevői

A testi épséget veszélyeztető mozgások

A motoros képességek fejlődésének segítése

A fizikai képességek fejlesztésének alapismeretei (erő, gyorsaság, állóképesség, légzőgyakorlatok, mozgáskoordináció, ízületi mozgékonytárgyat fejlesztő gyakorlatok)

A gyermekkorban előforduló tartáshibák és lábstatikai rendellenességek megelőzésére és azok javítására vonatkozó ismerete

Képességfejlesztő gyakorlatsorok

Természetes támaszgyakorlatok (csúszás)

Kúszások

Mászások

Függésgyakorlatok

Egyensúlygyakorlatok

Statikus, tartásos helyzetek (ujj-, kéz-, kartartások és fogás módok)

Dinamikus gyakorlatok – hely- és helyzetváltoztató mozgások

Helyzetváltoztatásokban megnyilvánuló mozgások (emelések, lengések)

Hajlítások és nyújtások, körzések

Helyzetváltoztatást eredményező mozgások

Járások, járásgyakorlatok, futások

Szökdelések: ugrások

A testnevelési játékok szerepe, a játéktanítás elvei

Mozgásos játékok rendszere

Módszertani alapelvek és ismeretek (egyéni sajátosságok figyelembevétele, motiválás, biztonságos eszközhasználat és a gyakorlatok végrehajtásának segítése, stb.)

Játéktanítás előkészítése

Zenére végezhető mozgásformák, a tánc szerepe a mozgáskultúra fejlesztésében

Kapcsolódás más tevékenységekhez (külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalom, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, szabadjáték)

Óvodai játékos gyakorlatok

Fogójátékok

Futójátékok

Versenyjátékok

Sorversenyek

Váltóversenyek

A szakirányú oktatás során beépülő többlettartalmak

Bábkészítés (Játékpedagógia)

Tantárgyleírás:

A bábok fajtáinak megismerése. A dráma-, a zene- és művészetpedagógia jelenléte a bábjátékban. A pedagógiai célzattal létrejövő bábos játékok fontosságának a felismerése és alkalmazási területei. Az egyes nevelési célok elérésének érdekében használt szemléltető, rávezető, szórakoztatva informáló eszközök vizuális megjelenésének és jelentéshordozásának az összehangolása.

Szemléltető eszközök

A korosztálynak megfelelő és érthető szerepek összehangolása az alkalmazandó bábokkal.

- jellemzői, használatának technikája
- a kidolgozás foka, a használható anyagok, alkalmazott technikák

Bábok fajtái

- alulról mozgatható bábuk
- felülről mozgatható bábuk, marionettek
- teljes alakos bábuk
- árnyjátékok
- népi bábjátékok
- népek bábjátékai

Irodalom

Kötelező

Dienes Erika: Bábozás, bábművészet (szöveggyűjtemény, belső jegyzet, ELTE TOFK)

Kaposi László (szerk.): Módszertani segédlet a BÁBJÁTÉK és a BÁBKÉSZÍTÉS valamint a DRÁMA és SZÍNJÁTÉK tárgyak tanításához. 2013 http://ofi.hu/sites/default/files/ofi-past/2013/11/szin_bab_modszertani_segedlet.pdf

Bakkay Tiborné (szerk.): Az óvodai bábjáték. Tankönyvkiadó, Budapest, 1978.

Ajánlott

Gátsné Solymos Neszta: Bábu, bábjáték, személyiségformálás: A bábjáték szerepe az óvodás és kisiskolás gyerekek nevelésében. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest, 1979.

Tilman Michalski (1996): Papírcsodák. Cicero, Bp.

Horváthné Fülöp Éva: Báb, játék, bábjáték. Szöveggyűjtemény. Hajdúböszörmény, 1995.

Szentirmai László: Nevelés kézzel-bábbal. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998.

Előírt szakmai kompetenciák és kompetencia-elemek:

a) *tudása*

- harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatás, vizuális módszertani ismeretek
- alkotói tevékenységi formák tartalmi és összefüggései
- gyermeki tanulás sajátosságai, rajzi érési folyamatok

b) *képességei*

- meghatározza és kiválasztja a kreatív nevelési, fejlesztési feladatokat
- a gyermek személyiségének, képességstruktúrájának megfigyelése és tapasztalatainak alkalmazása a rajzi, alkotói tevékenységén keresztül
- ezen keresztül támogatja a harmonikus személyiség kibontakozását

c) *attitűd*

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

d) *autonómiája és felelőssége*

- Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
- Reflektív óvodai nevelőként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Informatika a köznevelésben (IKT a pedagógiában)

Tantárgy-leírás:

A tantárgy célja: az információs és kommunikációs technológiák mindennapi használatának elmélyítése, a digitális tájékozódás és feladatmegoldás fejlesztése, valamint az IKT-eszközök alsófokú pedagógiában való alkalmazási lehetőségeinek megismerése.

Informatikai alapok, fogalmak, hardver, szoftver, hálózat, Adatbiztonság, Információkeresés, forráskritika, Elektronikus kommunikáció és tartalom-publikáció, Informatika az óvodai nevelői munkában

Irodalom

Kötelező irodalom:

1. Bodnár István - Magyar Gyula: Az informatika elméleti alapjai. Bp.: Kiskapu Kft.; 2005. ISBN: 9789639301955

2. Fegyverneki Gergő: IKT-s ötlettár. Bp., Neteducation Kft., 2016. ISBN: 9786158032872

Ajánlott irodalom:

3. Nádori Gergely, Prievara Tibor: IKT kiskaté. Módszertani kézikönyv gyakorló tanároknak. Elektronikus kiadvány, 2011 <http://mek.oszk.hu/15900/15961/> ISBN: 9789638973825

4. Nádori Gergely, Prievara Tibor: IKT módszertan. Kézikönyv az info-kommunikációs eszközök órai használatához. Elektronikus kiadvány, 2012 ISBN: 978 963 89738 4 9

Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek

a) tudása

- Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.

- Ismeri a tanulási, nevelési környezet szerepét, tisztában van az inkluzív nevelés lehetőségeivel és módszereivel az első hat iskolaévben.

- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

b) képességei

- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

- Épít a 6-12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli.

- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.

- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.

- Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni.

- Tevékenységére szakszerűen reflektál.

a.) attitűdje

- megfelelő szakmai identitással rendelkezik, kompetenciahatárait felismeri
- megfelelő szociális és kommunikációs képességekkel, empátiával
- rendelkezik társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással
- egyéni döntéshozatali készséggel, személyes felelősségvállalással
- alkalmazkodó képességgel
- csoportmunkában való munkavégzés és a szakmaközi együttműködés képességével

d) *autonómiája és felelőssége*

- Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
- Felelősséget vállal intézménye küldetéséért

Irodalmi kultúra kisgyermekkorban (Gyermekirodalom)

Tantárgyleírás:

A kurzus célja, hogy a hallgatók megfelelő ismereteket és tájékozottságot szerezzenek a kisgyermek komplex irodalmi neveléséhez. Tudják megszerzett ismereteiket szintetizáló és komplex módszerek alkalmazásával érvényesíteni a kisgyermeknevelés különböző színterein a gyermekirodalom értékeinek közvetítésére, a gyermekek teljes személyiségformálása érdekében.

Ismerjék a gyermekirodalom legfontosabb forrásrétegeit, irányzatait, műfajait, jelentős klasszikus és kortárs alkotásait. A gyermekirodalom és a népköltészet kapcsolatát. A gyermekirodalmi alkotások rendszerezési szempontjait (műfaji, lélektani, olvasásszociológiai), műfaji jellemzőit. A gyermekirodalom alkotásainak különféle megjelenési formáit és adaptációit. A kisgyermek irodalmi érdeklődésének alakulását, az olvasáslélektani korszakokat. A gyermek és a könyv kapcsolatát. A gyermekkönyvek típusait, az illusztráció fajtáit és funkcióit a különböző korcsoportú gyermekek komplex irodalmi nevelésében. A litetrációs környezet megteremtésének lehetőségeit és az olvasásra nevelés hatékony módszereit.

Kötelező irodalom:

- Bálint Péter-Bódis Zoltán (szerk, 2006.): Változatok a gyermeklírára. Didakt Kiadó, Debrecen, ISBN 9638665386
- Komáromi Gabriella (szerk, 1999.): Gyermekirodalom. Helikon Universitas, Budapest, ISBN: 9632086104. 5-137, 169-228, 250-264., 314-330.p.
- Mérei Ferenc-V. Binet Ágnes (2016): Kettős tudat In. Gyermeklélektan. Medicina Könyvkiadó, Budapest, ISBN:9789633107997. 239-256.p.

- Tancz Tünde (2015): A gyermekirodalom szerepe az olvasásra való felkészítésben Interaktív módszerek alkalmazása az irodalmi alkotások befogadásának folyamatában. In: Kedves Ágnes (szerk.) Anyanyelv és nemzeti identitás. Konferencia kiadvány. Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Kar Társadalomtudományi Intézet. Szekszárd, ISBN 978-963-7305-72-6. 71-80.p.
- Tancz Tünde (2013): A könyvek szerepe a koragyermekkorban. In. Bús Imre (szerk.) Tanulmányok a gyermekkultúráról. PTE IGYK - Gyermekkultúra kutatócsoport. Szekszárd, ISBN 978-963-7305-59-7. 97-122.p.

Ajánlott irodalom:

- Dobszay Ambrus (2001): A magyar gyermekvers – klasszikusok és maiak. In Fenyő D. György (szerk.): Nézőpontok, motívumok. Krónika Nova Kiadó, Bp., ISBN: 96391285112001. 384-417.
- Lovász Andrea (szerk., 2015.): Navigátor 2. - Kortárs gyerekirodalmi lexikon, böngésző és olvasókönyv. Cerkabella Könyvkiadó, ISBN: 9789639820715
- Tancz Tünde (2012): „Szitával merít vizet az, aki könyv nélkül akar tanítani” Néhány gondolat Bezerédj Amália gyermekkönyvéről. In Bús Imre- Klein Ágnes-Tancz Tünde (szerk.): Értékörzés és –átadás. Nevelés és művelődéstörténeti tanulmányok. PTE Illyés Gyula Kar, Szekszárd. ISBN978-963-73058-54-2. 41-54.p.
- Tímárné Hunya Tünde (2003): A népmese és a műmese sajátosságairól. In Bálint Péter (szerk.) Közéltetések a meséhez. Didakt Kft., Budapest, ISBN: 963 206 273 6. 102-116.p.
- Varga Emőke (2010): Képen át a szóig. Az illusztrált könyvek szerepe a kisgyermeknevelésben. In. Dombi Alice-Soós Katalin (szerk.): Fejezetek a kisgyermeknevelés köréből. APC Stúdió, Gyula. ISBN: 978 963 9844 06 3. 159-164.p.

Előírt szakmai kompetenciák és kompeteciaelemek:

a) tudása

- Birtokolja az alapvető az irodalomelméleti, irodalomdidaktikai ismereteket.
- Átfogó képpel rendelkezik a kisgyermekeknek szóló irodalmi alkotásokról, műfajokról, szerzőkről, műfaji jellemzőkről.
- Ismeri az irodalmi nevelés területének alapvető dokumentumait; tisztában van az általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.
- Rendelkezik azokkal az irodalomértelmezési módszerekkel és didaktikai szakszerűséggel, melyek alkalmazásával képesek önállóan is műelemzésre, a belsőleg motivált folyamatos megújulásra.

- Ismeri az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, és ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait és lehetőségeit az irodalmi- esztétikai érzékenység formálásában, és az olvasásra nevelésben.

b) *képességei*

- Kiforrott esztétikai érzékenységgel és nyitottsággal rendelkezik a gyermekirodalmi alkotások vonatkozásában.
- Képes gyermekirodalmi művek tartalmi, formai, stilisztikai szempontú megközelítésére, elemzésére. Jártas az irodalmi nevelés alapidokumentumainak, programjainak és taneszközeinek elemző megismerésében.
- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
- Ismereteit az irodalmi nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve tudja alkalmazni.

c) *attitűdje*

- Tudatos és igényes értékválasztási szempontjai vannak a gyermekirodalmi művek körében.
- Tiszteli az irodalmi nevelésben rejlő egyetemes emberi és nemzeti normákat
- Érzékeny a fejlődés és fejlesztés folyamatában megjelenő problémákra
- Igénye van az irodalmi nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.
- Elkötelezett a 0–6-7 éves gyermek és a gyermekcsoport irodalmi-esztétikai tapasztalatait elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt

d) *autonómiája és felelőssége*

- Felelősséget vállal az irodalmi nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Reflektív pedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Énekes népi játékok (Zenei nevelés)

Tantárgyleírás:

A nemzeti hagyományok megismertetése, nemzeti azonosságtudat fejlesztése Kodály Zoltán egész pedagógiai rendszerét megalapozó magyar népi gyermekjátékokkal. A népi műveltség megismerésével, az énekes-táncos gyermekjátékok komplex feldolgozásával az óvodai nevelés, a mai kultúra számára fontos ismeretek őrzése, továbbadása.

A gyermekjátékok helye a modern pedagógiában és szerepük a személyiségfejlődésben: a gyermekjátékaink és mondókáink dallamvilága, énekes-táncos gyermekjátékaink szövege, cselekménye, térformái és mozgásai, játéktípusok, játékfűzések.

Irodalom:

Kötelező:

Forrai Katalin: Ének az óvodában Móra Könyvkiadó Bp. 2016 ISBN: 9789634154563

M. Dietrich Helga: Népi játékok, énekes játékok szerepe a 3-6 éves gyermekek személyiség-fejlődésében /Zenei nevelés az óvodában – szöveggyűjtemény (szerk. Horánszky-Ludánszky) Hajdúböszörményi Óvóképző Főiskola 1994/

Ajánlott:

Borsai Ilona: Magyar népi gyermekjátékok, mondókák Magyar néprajz VI. – népzene-néptánc-népi játék Akadémiai Kiadó Budapest 1990

Falvai Károly: Ritmikus mozgás – énekes játék OPI Budapest 1990 ISBN: 9636823669

Nagy Béláné: Táncos játékok az óvodában in: Óvónők Modern Kiskönyvtára 13. kötet /szerk: Dr. Kovács György/ Szarvas, 1989 ISBN: 963-01-8686

Előírt szakmai kompetenciák és kompetencia-elemek:

a) tudása

- A megismert énekes népi gyermekjátékok, mondókák elsajátítása.

b) képességei

- Az elsajátított dalosjátékok magas szintű használatának képessége, irányítása

c) attitűdje

- Olyan magatartásforma kialakítása, amely játékoság mellett a kulturális értékmegőrzést és közvetítést is képviseli.

d) felelősségvállalása

- A megismert dalosjátékok megerősítik a hallgatókban a zenei anyanyelv kialakításának fontosságát.

Játék az óvodában (Játékpedagógia)

Tantárgyleírás:

A tantárgy az ONOAP alapján értelmezi az óvodai játékot. Elemzi a játék óvodai tervezését és irányítását a hallgató gyakorlat segítségével. Bemutatja a játék vizsgálatának lehetőségeit, illetve a gyermekek vizsgálatát játékkal. Elemzi az óvodai játékba integrált mese, vers, mondóka; ének, zene, tánc; ábrázolás; finommotoros és nagymozgásos tevékenységeket. A kurzus ismerteti a játék kulturális alkalmazásait a családdal, a hagyományokkal és más népekkel kapcsolatban. Bemutatja, hogyan segíti a játék a kreativitást, a gyógyítást, a tanulást, a munkát és a társas viszonyokat.

Irodalom

Kötelező:

1. 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról.
https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1200363.kor (2016.04.05.)
2. B. Méhes Vera: Az óvónő és az óvodai játék. Calibra Kiadó, Budapest, 1993. ISBN: 963 7740 61 9
3. Bús Imre: Játék és kultúra. A játék szerepe a gyermekek kultúra-elsajátításában. Iskolakultúra. 2013. 5-6. sz. 108-115.
4. Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan. Libri, Budapest, 2016. ISBN: 978-963-310-799-7
5. Kovács György – Bakosi Éva: Játék az óvodában. Didakt Kft. Debrecen, 2005. ISBN: 963 212 778 1

Ajánlott:

1. Arnica Esterl: A gyermeknek mese kell. Óvodai Nevelés, 2006. 3. sz. 80-88.
2. Karlóciné Kelemen Marianne: Komámasszony, hol az olló?: gyermekjátékok óvodásoknak, iskolásoknak. Flaccus, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5278-21-1
3. Kósáné Ormai Vera: A mi óvodánk. Nevelépszichológiai módszerek az óvodában. OKKER, Budapest, 2001. ISBN: 963-9228-51-6
4. Dr. Kovácsné dr. Bakosi Éva: Szabadon szternyaló értelem. Kreativitás és a játék. Óvodai nevelés, 2011. 4. sz. 13-17.
5. Perlai Rezsőné: Játékosság a tanulásban. Óvodai nevelés, 2007. 5. sz. 148-151.

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek

a) tudása

- Ismeri a kisgyermekkorai tanulás jellemzőit, tisztában van a játéknak, mint a kisgyermek legfontosabb tevékenységének, és mint a tanulás legfontosabb színterének a fejlődésben betöltött szerepével.

- Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.

b) *képességei*

- A gyermekek szükségleteinek figyelembevételével alakítja ki a gyermekek életterét, a tartalmakat a gyermekek fejlettségéhez igazodva választja meg, és közvetíti.

c) *attitűdje*

- Elkötelezett a kisgyermekek játékszükségleteinek kielégítése iránt, szívesen vesz részt a játékban, a játék örömet okoz számára.

d) *autonómiája és felelőssége*

- Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Komplex alkotói tevékenység fejlesztése (Óvodai nevelés)

Tantárgyleírás:

Az óvodai nevelés folyamán, valamennyi felmerülő vizuális alkotói tevékenység gyakorlati elsajátítása. A különböző technikák (rajzeszközök, vizes bázisú festékek, kollázs, ragasztás, vágás, gyurmázás, báb, jelmez stb.) önálló alkalmazása és variálása és az aktuális témához köthető célirányos kiválasztása (pl. ünnepkörök).

Irodalom

Kötelező:

Kurt Wehlte: A festészet nyersanyagai és technikái. Balassi Kiadó, Budapest, 2004, ISBN 9789635065783K

Szentirmai László: Nevelés kézzel-bábbal. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.

Ajánlott:

dr. Balázsné Szűcs Judit: A gyermekközpontú vizuális nevelés, SZORT Bt. Budapest, 2005, ISBN 963 219 673 2

Feuer Mária: A gyermekrajzok fejlődéslélektana, Akadémia Kiadó, Budapest, 2000, ISBN 963 05 7732 1

Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek

a) *tudása*

- harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatás, vizuális módszertani ismeretek
- alkotói tevékenységi formák tartalmai és összefüggései
- gyermeki tanulás sajátosságai, rajzi érési folyamatok

b) *képességei*

- meghatározza és kiválasztja a kreatív nevelési, fejlesztési feladatokat
- a gyermek személyiségének, képességstruktúrájának megfigyelése és tapasztalatainak alkalmazása a rajzi, alkotói tevékenységen keresztül
- ezen keresztül támogatja a harmonikus személyiség kibontakozását

c) *attitűd*

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

d) *autonómiája és felelőssége*

- Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
- Reflektív óvodai nevelőként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Zenei készségfejlesztés (Zenei nevelés)

Tantárgyleírás:

E tárgy keretében kell elsajátítani az óvodai zenei ismeretanyagot, azokat a zenei készségeket, melynek segítségével a már meglévő alapismereteit bővíteni tudja. Alapos zenei-olvasás és-írás készségfejlesztő gyakorlatok során juttatjuk el a leendő óvodai nevelőket a megfelelő zenei készségszintre, melynek segítségével biztos kottaolvasóvá és zeneértővé válhat ezzel is előkészítve a majdani módszertani ismeretek biztos alkalmazását. A zenei készségek fejlesztéséhez szükséges zenei (alap)fogalmak és ismeretek ismétlése és elsajátíttatása is célunk.

Irodalom

Kötelező:

Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában, Editio Musica Bp. 2012.

Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat Editio Musica Bp.1958

Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok Nemzeti Tankönyvkiadó Bp.

Ajánlott:

Béres János: Furulyaiskola I. EMB Bp. 2013.

Kodály Zoltán: Ötfokú zene I – IV Editio Musica Budapest 1982

Kodály Zoltán: Kis emberek dalai Editio Musica Budapest 1970

Előírt szakmai kompetenciák és kompetenciaelemek:

a) tudása

- A megszerzett zene(elmélet)i ismeretek, a félévben során elsajátított dalanyag, valamint azok zenei jellemzőinek elsajátítása. Az ismeretanyag alkalmazása elemzési szempontként más dalokban.

- A hallgatóknak el kell sajátítania mindazon laprólolvasási készségeket, melyeknek segítségével a magyar és az idegen népek folklór anyagának befogadása sikerrel megvalósulhat.

Tudniuk kell a zenei mikrostruktúrák személyiségbe beépülésének módozatait, hogy valóra válhasson a zenei anyanyelvre nevelés.

b) képességei

- A hozott zenei ismeretek és képességek alkalmazásával és gyakorlásával zenei készségek kialakítása mint: tiszta éneklés, zenei olvasási- írási készség, zenei hallásfejlesztés.

- A kialakított készségek képessé teszik önálló zenei szemelvények, gyermekdalok és népdalok elsajátítására, hosszútávon a hallgató zenei repertoárjának önálló bővítésére.

c) attitűd

- Olyan szemlélet kialakítása, amely a gyermeki közösségbe ágyazottan kezeli az éneklés szerepét.

- A szerzett zenei képességeivel képes lesz a hallgató zenei légkört teremteni.

d) autonómia, felelősségvállalás

- A kurzus dalanyagának elsajátításával, az kialakított zenei készségek segítségével a hallgató az színvonalas, élményt nyújtó előadásukat szavatolja is az óvodában.

Beszédkultúra és kommunikációs készségfejlesztés (Hatékony pedagógiai kommunikáció)

Tantárgyleírás:

A tantárgy megismerteti a hallgatót a beszédművelés és a beszédtechnika elméleti és gyakorlati kérdéseivel. A helyes beszédlégzés, hangképzés, a hangkapcsolatok ejtési problémái című témánál az alapvető fonetikai ismeretekre épít. Emellett bemutatja a vokális és egyéb nonverbális eszközök szerepét a beszédkultúra fejlesztése során. A szemináriumi foglalkozások az ismeretek gyakorlati alkalmazását szolgálják mindkét témacsoport esetén beszéd- és szituációs gyakorlatok, szövegértelmezések, szövegelőadások segítségével. A tantárgy ötvözi a klasszikus beszédművelés és beszédtechnika elemeit a különböző retorikai és kommunikációs gyakorlatokkal. Célja az egyéni hiányosságok felismerése és javítása, valamint a saját beszédstílus ki-munkálására való törekvés mellett a pedagógiai kommunikációs képesség megalapozása. A tantárgy nagy hangsúlyt fektet a kulturált beszédviselkedés képességének kialakítására, a nyelvi udvariasság fogalmának megismerésére és alkalmazásra, valamint a beszéd mintaadó felelősségének tudatosítására.

Irodalom

Kötelező:

Boronkai Dóra – Tancz Tünde: Komplex beszéd- és nyelvfejlesztés. Digitális tananyag-fejlesztési pályázat. Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Kar. Szekszárd. 2010.

Wacha Imre: A tiszta beszéd. Beszédtechnika. Alapismeretek és szövegértelmezés magyarázatokkal I. Tinta Tankönyvkiadó. Budapest. 2015. ISBN 9789634090069

Wacha Imre: Az értelmes beszéd. Beszédtechnika. Alapismeretek és szövegértelmezés magyarázatokkal II. Tinta Tankönyvkiadó. Budapest. 2015. ISBN 9789634090076

Ajánlott:

Thoroczky Miklósné: Beszédtechnikai gyakorlókönyv. Budapest, Holnap Kiadó. 2013. ISBN: 9789633469743

Hernádi Sándor: Újfajta beszédművelő gyakorlatok. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995. ISBN: 9631868087

Előírt szakmai kompetenciák és kompetenciaelemek:

a) tudása:

- Rendelkezik az alapvető beszédművelési, beszédtechnikai, kommunikációs és retorikai ismeretekkel.
- Tisztában van a nyelvi udvariasság fogalmával, a kulturált beszédviselkedés jellemzőivel.

- Ismeri saját beszédviselkedésének jellemzőit, rendelkezik a korrekciós lehetőségekre vonatkozó ismeretekkel.

b) *képességei*

- Képes a helyes beszédlelésre, hangképzésre, a vokális és nonverbális eszközök helyes alkalmazására.
- Képes a különböző típusú szövegek interpretálására, értelmező felolvasására. interpretációs képesség
- Képes az asszertív kommunikációra, a nyelvi alkalmazkodásra (téma, partner), kommunikációját szituatív nyelvhasználat jellemzi.
- Fejleszti kreatív gondolkodását, problémamegoldó képességét, együttműködési képességét és önismeretét.

c) *attitűdje*

- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

d) *autonómiája*

- Reflektív óvodai nevelőként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Egészséges életvitel és életvezetés – Gondozás és egészségnevelés

Tantárgyleírás:

Az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A hallgató ismerje meg a korszerű egészségfejlesztés- egészségnevelés koncepcióit. Legyen tisztában a primer prevenció fogalmával, az egészség megőrzéséhez szükséges folyamatokkal, módszerekkel. Képes legyen önmaga is az egészséggel kapcsolatos helyes döntések meghozatalára, és ismerje meg az egyén önálló döntési folyamatainak elősegítését az ismeretei tudatos felhasználásának lehetőségeit, módszereit. Továbbá ismerje meg a primer prevenció területeit, a rizikómentes életvitel lehetőségeit és annak tartalmi elemeit. Legyen képes szakszerűen, a fokozatosság elvére építve ismereteit átadni és az egészségtudatos magatartást kialakítani nevelőmunkája során.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

1. Darvai, S. (szerk.) (2012): Tanulmányok a gyermekkori egészségfejlesztés témaköréből. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest. 67-81.p. ISBN- 978 963 284 268
2. Hidvégi, P. – Kopkáné Plachy, J. – Müller, A. (2015): Az egészséges életmód, EKF Líceum Kiadó, Eger, ISBN 978-615-5297-32-8
3. Ewles, L. - Simnett, I. (2013): Egészségfejlesztés - Gyakorlati útmutató, Medicina Könyvkiadó Zrt., ISBN- 9789632260341

Előírt szakmai kompetenciák és kompetenciaelemek:

a) tudása

- Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Ismeri a különböző korosztályok, állapotok sajátosságait és szükségleteit
- Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.
- Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.

b) képességei

- Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3–7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.
- Saját szakterületén felismeri az összefüggéseket, értékeli az eredményeket, tapasztalatokat
- Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.

c) attitűdje

- Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Kreatív problémamegoldásra törekszik, ugyanakkor felismeri tudásának határait és segítségét tud kérni
- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

d) autonómiája, felelőssége

- Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.

- nem él vissza a tudomására jutott információkkal, etikusan viszonyul a rábízott gyerekekhez.
- Szakmai ismeretek birtokában az adott feladatnak megfelelően hatékony döntést hoz és ezt képes megvalósítani

Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás (Gondozás és egészségnevelés)

Tantárgyleírás:

Az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A hallgatók sajátítsák el az alapvető elsősegély-nyújtási feladatokat, ismerjék a szaknyelvet. Legyenek tisztában az elsősegélynyújtás gyakorlati jelentőségével, kellő felelősségtudattal rendelkezzenek. Sajátítsák el a humánus sérülésellátás legmodernebb elméleti és gyakorlati ismereteit.

- Balesetvédelem törvényi előírásai, balesetvédelem a kisgyermek nevelő intézetekben.
- Az ES célja, feladatai, általános szabályai. ES-kötelezettség. Tájékozódás a helyszínen, mentőhívás
- Az életfunkciók vizsgálata
- Az eszméletlen sérült ellátása, stabil oldalfektetés
- A klinikai és biológiai halál fogalma, jellemzői. A légutak szabaddá tétele, szabadon tartása
- Az újraélesztés technikája
- Szövődmények, hibák, elkerülésük
- Sérülések: vérzések, vérzéscsillapítás
- Sebek, sebellátás
- Csontsérülések és ellátásuk
- Ízületi sérülések és ellátásuk
- Hőártalmak: égés, fagyás, túlmelegedés, lehűlés hatása az emberi szervezetre. Az elsődleges ellátás legfontosabb teendői.
- Elektromos balesetek. A szakszerű első ellátás teendői.
- Mérgezések felismerése, ellátása.
- Belgyógyászati jellegű károsodások ellátása.
- Schockos állapotok.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

1. Páll N. (2018): Baleset-megelőzés, sürgősségi helyzetek és elsősegélynyújtás az óvodában, bölcsődében: kisgyermeknevelők, óvodapedagógusok segédkönyve. Netedukáció Kft, Bp. ISBN: 978-615-5718-23-6
2. Hornyák István (2013): Elsősegélynyújtás mindenkinek. Magyar Vöröskereszt Kiadványa, Budapest. ISBN:9789637500688

Előírt szakmai kompetenciák és kompetenciaelemek:

a) tudása

- Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Ismeri a különböző korosztályok, állapotok sajátosságait és szükségleteit
- Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.

b) képességei

- Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3–7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.
- Képes a balesetek megelőzésére a törvényi előírások betartásával.
- Képes szakszerűen ellátni a balesetben megsérült gyermeket.
- Saját szakterületén felismeri az összefüggéseket, értékeli az eredményeket, tapasztalatokat

c) attitűdje

- Elkötelezett a 3–7 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Kreatív problémamegoldásra törekszik, ugyanakkor felismeri tudásának határait és segítséget tud kérni

d) autonómiája, felelőssége

- felelősséggel tartozik a 3 év alatti gyermekek testi épségéért,
- nem él vissza a tudomására jutott információkkal, etikusan viszonyul a rábízott gyerekekhez
- Szakmai ismeretek birtokában az adott feladatnak megfelelően hatékony döntést hoz és ezt képes megvalósítani
- Hatáskörében felelősséget vállal a 3–7 éves gyerekek elsősegélynyújtásáért

A PTE KPVK KARI TANÁCSÁNAK KT 76/2025. (06.25.) számú határozata:

A Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar Kari Tanácsa elektronikus döntéshozatali eljárásban 10 igen, 0 nem, 0 tartózkodás mellett elfogadta *a Kar és a Baranya Vármegyei SZC Mohácsi Radnóti Miklós Technikum és Szakképző Iskola által közösen kidolgozott, az oktatás ágazathoz tartozó Óvodai nevelő szakma okleveles technikus képzési programot.*